

Návrh optimální pojistné ochrany pro vybranou firmu

Bc. Vendula Marková

Diplomová práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vendula Marková**
Osobní číslo: **M16591**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Návrh optimální pojistné ochrany pro vybranou firmu**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky vztahující se k problematice pojištění podnikatelských subjektů.

II. Praktická část

- Analyzujte nabídku vybraných pojišťoven na českém trhu.
- Zhodnoťte současnou pojistnou ochranu vybraného klienta.
- Na základě výsledků analýz navrhněte optimální pojistné krytí pro vybraného klienta a výběr nejvhodnějšího produktu.
- Posudte možná rizika a přínosy navrhovaného řešení.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Pojištění a pojišťovnictví. Praha: Ekopress, 2015, 305 s. ISBN 978-80-87865-25-5.
HULL, John. Risk management and financial institutions. Fourth edition. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2015, 714 s. ISBN 978-1-118-95594-9.
JANATA, Jiří. Principy pojištění podnikatelů a právnických osob. Praha: Professional Publishing, 2014, 127 s. ISBN 978-80-7431-140-6.
REJNUŠ, Oldřich. Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 760 s. ISBN 978-80-247-3671-6.
ROSS, Stephen A., Randolph WESTERFIELD a Bradford D. JORDAN. Fundamentals of corporate finance. Eleventh edition. New York: McGraw-Hill Education, 2016, 913 s. ISBN 978-0-07-786170-4.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Markéta Zajícová
Datum zadání diplomové práce: 14. prosince 2018
Termín odevzdání diplomové práce: 16. dubna 2019

Ve Zlíně dne 18. července 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Bc. Vendula Marková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předmětem diplomové práce „Návrh optimální pojistné ochrany pro vybranou firmu“ je analýza současné pojistné ochrany vybrané společnosti s ručením omezeným a návržení nové pojistné ochrany, která bude odpovídat aktuální situaci firmy a jejím požadavkům. První část práce je zaměřena na teoretická východiska problematiky podnikatelského pojištění a jeho bližší charakteristiku. Praktická část je zaměřena na analýzu českého pojistného trhu v oblasti stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti, komparace vybraných pojišťoven a následný návrh optimální pojistné ochrany pro vybranou firmu.

Klíčová slova:

riziko, pojištění, analýza pojistných produktů, optimalizace pojistného krytí, stavebně montážní pojištění, pojištění odpovědnosti

ABSTRACT

The goal of this thesis: „Proposal of Optimal Insurance Protection for Selected Company“ is to analyse the current insurance protection of a selected private limited company and to propose a new insurance protection which will correspond to the current situation of the company and its requirements. The first part is focused on theoretical basis of business insurance and its characteristics. The practical part is focused on the analysis of the insurance market in the Czech Republic from the point of view of construction all-risks/erection all-risks insurance, liability insurance and comparison of selected insurance companies and then proposal of optimal insurance protection for selected company.

Keywords:

risk, insurance, analysis of insurance products, optimization of insurance coverage, construction all-risks/erection all risks insurance, liability insurance

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala své vedoucí Ing. Markétě Zajícové za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vytvoření této diplomové práce. Dále jednateli firmy za poskytnutí potřebné dokumentace a jeho ochotnou komunikaci. Děkuji také zaměstnancům oslovených pojišťoven, kteří byli nápomocní při zpracování nabídek a v neposlední řadě mým nejbližším za trpělivost, kterou prokázali v době příprav na ukončení mého studia.

OBSAH

I	OBSAH	6
II	ÚVOD	9
III	CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
IV	I.	13
V	TEORETICKÁ ČÁST	13
VI	1 RIZIKA PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU	14
1.1	KLASIFIKACE RIZIK	14
1.2	ŘÍZENÍ RIZIK	19
1.2.1	IDENTIFIKACE RIZIKA	19
1.2.2	OCENĚNÍ A KVANTIFIKACE RIZIKA	20
1.2.3	REDUKCE A KONTROLA RIZIKA.....	20
1.2.4	FINANČNÍ ELIMINACE DŮSLEDKŮ RIZIKA.....	21
VII	2 POJIŠTĚNÍ	23
2.1	HISTORIE POJIŠŤOVNICTVÍ	24
2.1.1	VZÁJEMNOSTNÍ POJIŠTĚNÍ	24
2.1.2	KOMERČNÍ POJIŠTĚNÍ	24
2.2	LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA POJIŠŤOVNICTVÍ	25
2.3	POJISTNÝ TRH	26
2.3.1	VZTAHY NA POJISTNÉM TRHU.....	27
2.3.2	POJISTNÝ PRODUKT A POJISTNÁ SMLOUVA	28
2.4	KLASIFIKACE POJIŠTĚNÍ	30
2.4.1	KLASIFIKACE DLE FORMY VZNIKU POJIŠTĚNÍ	30
2.4.2	KLASIFIKACE DLE ZPŮSOBU TVORBY REZERV	31
2.4.3	KLASIFIKACE DLE PŘEDMĚTU POJIŠTĚNÍ.....	32
2.4.4	KLASIFIKACE DLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	32
VIII	3 FORMY PODNIKATELSKÉHO POJIŠTĚNÍ	35
3.1	POJIŠTĚNÍ MAJETKU	35
3.1.1	ŽIVELNÍ POJIŠTĚNÍ.....	35
3.1.2	POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD ODCIZENÍ, KRÁDEŽE A LOUPEŽE	36
3.1.3	STROJNÍ POJIŠTĚNÍ.....	36
3.1.4	STAVEBNĚ MONTÁŽNÍ POJIŠTĚNÍ	36
3.1.5	POJIŠTĚNÍ DOPRAVY	38
3.1.6	POJIŠTĚNÍ ZEMĚDĚLSKÝCH RIZIK.....	38
3.2	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU	38

3.2.1	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU PROVOZEM VOZIDLA	39
3.2.2	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU NEBO NEMOCI Z POVOLÁNÍ.....	39
3.2.3	PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI	39
3.2.4	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU PODNIKATELE	40
3.3	POJIŠTĚNÍ FINANČNÍCH ZTRÁT.....	40
3.3.1	POJIŠTĚNÍ PŘERUŠENÍ PROVOZU	40
3.3.2	POJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK A ZÁRUK	40
3.3.3	POJIŠTĚNÍ PRÁVNÍ OCHRANY	41
IX	II.....	42
X	PRAKTICKÁ ČÁST	42
XI	4 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU POJISTNÉ OCHRANY VYBRANÉHO KLIENTA	43
4.1	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ SPOLEČNOSTI	43
4.2	SOUČASNÝ STAV POJISTNÉHO KRYTÍ.....	44
4.2.1	ŠKODOVÉ STAVEBNĚ MONTÁŽNÍ POJIŠTĚNÍ	44
4.2.2	POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU	49
4.3	ANALÝZA MOŽNÝCH RIZIK OHROŽUJÍCÍCH FIRMU	51
4.4	NÁVRH OPTIMÁLNÍ POJISTNÉ OCHRANY	52
XII	5 ANALÝZA VYBRANÝCH POJIŠŤOVEN A JEJICH NABÍDEK.....	55
5.1	VÝBĚR VHODNÝCH POJIŠŤOVEN PRO BLIŽŠÍ ANALÝZU.....	55
5.2	POJIŠŤOVNA KOOPERATIVA	58
5.2.1	CHARAKTERISTIKA POJIŠŤOVNY.....	58
5.2.2	NABÍDKA STAVEBNĚ MONTÁŽNÍHO POJIŠTĚNÍ	58
5.2.3	NABÍDKA POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU.....	63
5.3	ČESKÁ POJIŠŤOVNA	64
5.3.1	CHARAKTERISTIKA POJIŠŤOVNY.....	64
5.3.2	NABÍDKA STAVEBNĚ MONTÁŽNÍHO POJIŠTĚNÍ	64
5.3.3	NABÍDKA POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU.....	66
5.4	ALLIANZ POJIŠŤOVNA	67
5.4.1	CHARAKTERISTIKA POJIŠŤOVNY.....	67
5.4.2	NABÍDKA STAVEBNĚ MONTÁŽNÍHO POJIŠTĚNÍ	67
5.4.3	NABÍDKA POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU.....	71
XIII	6 NÁVRH OPTIMÁLNÍ POJISTNÉ OCHRANY PRO VYBRANÉHO KLIENTA	72
6.1	KRITÉRIA VÝBĚRU OPTIMÁLNÍ POJISTNÉ OCHRANY.....	72
6.2	VÝBĚR VHODNÉ POJISTNÉ OCHRANY.....	73
6.3	POROVNÁNÍ PŮVODNÍ A NAVRŽENÉ POJISTNÉ OCHRANY.....	76
6.4	ZHODNOCENÍ MOŽNÝCH RIZIK A PŘÍNOSŮ NAVRŽENÉ POJISTNÉ OCHRANY.....	80
XIV	ZÁVĚR.....	83
XV	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85

XVI	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	88
XVII	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	89
XVIII	SEZNAM TABULEK	90
XIX	SEZNAM GRAFŮ.....	92
XX	SEZNAM PŘÍLOH	93
XXI	PŘÍLOHA P 1 POŽADAVKY NA POJISTNOU OCHRANU VYBRANÉ FIRMY	94
XXII	PŘÍLOHA P 2 HODNOCENÍ DŮLEŽITOSTI VYBRANÝCH RIZIK	95
XXIII	PŘÍLOHA P 3 POPTÁVKOVÝ FORMULÁŘ.....	96

ÚVOD

V moderním světě, kde se neustále zvyšuje životní úroveň, je zároveň člověk vystaven možnému nebezpečí. V případě, že se jedná o nebezpečí, u kterého neznáme dopředu jeho důsledky, mluvíme o riziku. V dnešní době se člověk potýká s celou řadou rizik, které mohou negativně, ale i pozitivně ovlivnit jeho život. Rizika se netýkají jen jednotlivců, ale například i firem a jejich podnikatelské činnosti. Cílem podnikatelských subjektů je eliminace možných rizik, nebo alespoň snížení dopadů negativních důsledků na chod firmy, a za tímto účelem zřizují některé společnosti i speciální oddělení s odbornými pracovníky zabývající se touto tematikou. V této práci bude soustředěna pozornost na snížení dopadu rizik ohrožující společnost s ručením omezeným a to za pomoci podnikatelského pojištění.

Tato diplomová práce si klade za cíl optimalizování pojistné ochrany vybrané firmy po předchozí charakteristice podnikatelské činnosti a rizik, které mohou podnik ohrožovat. V práci bude provedena také analýza současné pojistné ochrany a její následné zhodnocení spolu s analýzou pojišťoven poskytujících požadované pojištění. V neposlední řadě bude provedeno porovnání nabízených pojištění a výběr toho, které nejlépe odpovídá požadavkům vybrané firmy. Spolu s doporučením nové pojistné ochrany bude provedeno i zhodnocení přínosů a rizik nově navrhovaného řešení.

V teoretické části této práce bude zaměřena pozornost na informační základnu z oblasti rizik a pojištění. Nejprve bude charakterizován pojem rizika a jeho klasifikace dle několika možných pohledů a následně bude přiblížen pojem risk managementu a proces řízení rizika.

Důležitou součástí teoretické části je také vymezení pojmu pojištění. Přiblížena bude historie a vývoj pojišťovnictví spolu s legislativní základnou pro tuto oblast, vymezení důležitých pojmů z pohledu vztahů na pojistném trhu a v neposlední řadě klasifikace pojištění dle několika kritérií. Konkrétněji bude navázáno na pojem podnikatelského pojištění a budou uvedeny konkrétní pojištění, které jsou pro firmy na pojistném trhu dostupné.

Prvním krokem praktické části bude zhodnocení současné pojistné ochrany vybrané firmy. Nejprve bude charakterizována firma a její podnikatelská činnost včetně současné pojistné ochrany, kterou společnost aktuálně využívá. Na tuto analýzu naváže zhodnocení možných rizik, které ohrožují chod společnosti a s ohledem na požadavky jednatele firmy budou vybrána rizika, které si firma přeje zahrnout do projektu nové pojistné ochrany. V návaznosti na tato vybraná rizika bude sestavena optimální pojistná ochrana a navržen

poptávkový formulář, který následně poslouží k vytvoření nabídek od vybraných pojišťoven.

Pro výběr pojišťoven vhodných k bližší analýze a následnému srovnání budou určena kritéria, která zúží výběr na tři pojišťovny nabízející požadovanou pojistnou ochranu - stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu ze stavebně montážní činnosti. Nabídky od těchto tří pojišťoven budou dále blíže představeny včetně pojistných částek, limitů a sjednaných připojištění či doložek.

Ve spolupráci s jednatelem firmy budou stanovena kritéria a jejich váha při rozhodování o nové pojistné ochraně a na základě těchto kritérií bude sestaven optimalizační model, který všechny tři nabídky pojišťoven porovná a určí pojistnou ochranu, která nejvíce odpovídá požadavkům firmy. V závěru práce bude porovnána původní pojistná smlouva s nově navrhovanou a budou zhodnocena možná rizika, ale i přínosy plynoucí z využití nové pojistné ochrany. Cílem této práce je navrhnout novou pojistnou ochranu stavebně montážní činnosti firmy, která bude odpovídat aktuální situaci a bude splňovat veškeré požadavky firmou stanovené.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této diplomové práce je návrh optimalizace pojistné ochrany na základě předchozí analýzy požadavků a aktuální situace vybrané firmy. Aby bylo dosaženo hlavního cíle této práce je potřeba naplnit jednotlivé dílčí cíle.

Prvním dílčím cílem je literární rešerše teoretických poznatků, které se k problematice podnikatelského pojištění vztahují. Důvodem proč si firmy sjednávají podnikatelské pojištění je výskyt rizika, při jejich podnikatelských činnostech. Pojištění je jednou z možností jak minimalizovat dopady realizace těchto rizik na chod firmy. Pojem podnikatelského pojištění je ale velmi široký a proto bude v literární rešerši blíže specifikován a budou konkretizované jednotlivé formy podnikatelského pojištění. Od těchto vymezených forem podnikatelského pojištění se bude odvíjet i výběr vhodných pojištění pro vybranou firmu.

Dalším dílčím cílem bude přiblížení podnikatelské činnosti vybrané firmy a zhodnocení aktuálního stavu její pojistné ochrany. Pro seznámení se s požadavky firmy budou sestaveny dotazníky a na základě osobního setkání s jednatelem firmy projednány všechny jejich body, včetně doplňujících otázek, které budou následně zpracovány do poptávkového formuláře. Z těchto informací bude následně možné zhodnotit aktuální pojistnou ochranu a navržení možných zlepšení.

Pro výběr pojišťoven vhodných k bližšímu srovnání bude využito metody komparace pojišťoven na českém pojistném trhu z hlediska předepsaného pojistného za rok 2018. Z této komparace budou vybrány tři pojišťovny s nejvyšším předepsaným pojistným, kterým bude zaslán poptávkový formulář s žádostí o předložení nabídky požadovaného pojištění. Předložené nabídky budou blíže analyzovány a data z této analýzy budou použita pro jejich následné srovnání.

Srovnání předložených nabídek od vybraných pojišťoven je důležitým krokem pro výběr optimálního pojistného krytí v rámci nejvhodnějšího pojistného produktu. Srovnání bude provedeno pomocí optimalizačního modelu, ve kterém budou porovnána kritéria kladená na výběr pojistné ochrany sestavené z předchozí komunikace s jednatelem firmy. Každému kritériu firma přiřadí váhu, kterou dané kritérium má na rozhodovací proces. Nabídky pojišťoven budou v ohledu jednotlivých kritérií seřazeny od nejlepšího k nejhorsímu a toto hodnocení bude pomocí zohlednění vah kritérií převedeno na výsledné hodnocení. Výsledné hodnocení určí pořadí vybraných pojišťoven a usnadní výběr optimální varianty, která bude firmě doporučena jako nová pojistná ochrana.

Nedílnou součástí práce bude i srovnání původní pojistné ochrany s novou navrhovanou pojistnou ochranou a vymezení odlišností v těchto dvou variantách. Nakonec bude provedeno posouzení možných rizik a přínosů plynoucích z využití navrhovaného řešení a také vymezení procesu implementace nové pojistné ochrany.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 RIZIKA PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU

Díky rozvoji současné společnosti dochází k ekonomickým, technickým a sociálním změnám, které zapříčiňují na jedné straně zvyšování životní úrovně obyvatelstva, ale na druhé straně větší nebezpečí. Z toho důvodu je nutné stále předvídat a co nejlépe eliminovat možná nebezpečí a jejich negativní důsledky (Ducháčková, 2015). V pojistné terminologii se spíše než s pojmem nebezpečí setkáme s pojmem riziko. Riziko představuje určitou formu nejistoty, jak daná situace dopadne (Páleník, 2007). Pojem riziko má přímou souvislost s pojištěním a opačně. Pojištění je spjato s přesunem rizika na pojistitele, za což je pojistiteli placeno odpovídající pojistné. Pokud pojistitel přebírá rizika, musí zároveň zkoumat jejich povahu a zákonitosti, kterým rizika podléhají (Ducháčková, 2015). V rámci pojistného trhu se řeší takzvaná pojistitelná rizika. Nepojistitelná rizika představují pro pojišťovny určitou výzvu, aby vytvořili vhodný pojistný produkt, který by odpovídal danému riziku (Janata, 2014).

Následující podkapitola se bude zabývat klasifikací pojistitelných rizik, které se mohou přímo dotýkat daného podnikatelského subjektu.

1.1 Klasifikace rizik

Jak již bylo řečeno, tato podkapitola se bude zabývat pojistitelnými riziky. Nejprve je ale důležité specifikovat náležitosti, které pojistitelná rizika splňují. Komerční pojišťovny pojistí pouze taková rizika, u kterých je možné stanovit pravděpodobnost škody a ocenit odpovídající rizikové vyrovnání v rámci dostatečně velkého pojistného kmene. Pojistitelná rizika tedy musí splňovat následující kritéria:

1. *Identifikovatelnost rizika*, neboli možnost jednoznačně určit příčinu události, která vedla ke ztrátě, kterou pojištění kryje.
2. *Vyčíslitelnost rizika* je nutná z důvodu realizace pojištění z ekonomické stránky. Pokud není možné vyčíslit ztrátu, pojištění ztrácí smysl. Pro vyčíslení rizika je nejlepší přímo věcná ztráta, oproti tomu následné vyčíslení ztrát bývá složitější, jelikož vyžaduje prokazování těchto ztrát. Morální újma je například téměř nevyčíslitelná, jelikož vyžaduje velmi individuální posouzení.
3. *Ekonomická přijatelnost rizika* představuje kritérium, při kterém komerční pojišťovny pojistí pouze taková rizika, která jim nepřinesou ztrátu. Riziko tedy musí být ekonomicky vyrovnané.

4. *Náhodnost projevu rizika* je dalším důležitým kritériem pojistitelnosti. Existuje-li totiž pravděpodobnost opakovatelnosti daného rizika nebo jistota, že toto riziko nastane, potom takové riziko pojišťovna nepojistí a je nutné si ztráty krýt jiným způsobem, než přes komerční pojišťovny.

Rizika, která nesplňují tyto čtyři náležitosti, jsou nepojistitelná. Pojišťovny velmi pečlivě zvažují, která rizika pojistí a která ne. Pojištění nepojistitelných rizik by pro ně představovalo zbytečně vysoké riziko (Čejková a kol., 2011).

Ducháčková (2015) člení riziko dle povahy příslušného jevu či procesu při realizaci daného rizika na tzv. **čisté riziko** nebo tzv. **spekulativní riziko**.

Čisté riziko označuje výhradně negativní odchylky od cíle. Zjednodušeně tedy mluvíme o nebezpečí ztrát.

Spekulativní riziko značí jak záporné, tak pozitivní odchylky od cíle, tedy situace, kdy daný subjekt riziko podstupuje dobrovolně.

Pojištění se zaměřuje pouze na čistá rizika, u kterých vznikají tzv. náhodné potřeby. U těchto rizik lze totiž sledovat objektivní i subjektivní stránku.

Subjektivní riziko se realizuje na základě konání lidí a to bez ohledu na to, zda na vědomé či nevědomé bázi. Součástí tohoto rizika je i tzv. **morální riziko**. To se vztahuje na změnu pravděpodobnosti realizace rizika po sjednání pojistné smlouvy, kryjící možná rizika. V souvislosti s morálním rizikem je zmiňován i pojem antiselekce rizik, při které dochází k pojištění rizik, u nichž se předpokládá individuální přínos z pojištění v důsledku větší pravděpodobnosti realizace rizika. Do subjektivních rizik můžeme například zařadit neopatrnost lidí nebo jejich charakterové vlastnosti a schopnosti, konkrétněji potom žhářství, riskantní jízdu řidičů, nebo dovednosti při manuálních pracích.

Objektivní riziko je na druhou stranu založeno na základě objektivně daných skutečností, například přírodní katastrofy.

Jiné členění rizik dle Ducháčkové (2015) je členění podle příčiny vzniku na:

- **přírodní rizika**
- **rizika vyvolaná lidským faktorem**, která dále můžeme členit na:
 - rizika *technická*, která jsou ve skupině rizik vyvolaných lidským faktorem z toho důvodu, že jsou výsledkem lidské činnosti
 - rizika *vyvolaná lidmi*

Podle Martinovičové (2007) je jedna z možností klasifikace rizik založena na skutečnosti, zda je dané riziko možno podnikem ovlivnit, či nikoliv. Riziko se tedy dělí podle toho, zda se příčina rizika vyskytuje uvnitř podniku nebo je součástí podnikového okolí na:

- **interní riziko** je takové riziko, které je podnikatel, či management podniku schopen přímo řídit a ovlivňovat, toto riziko se dále rozděluje na dvě skupiny rizikových faktorů:
 - **faktory rizik vznikající v invenci a vnitřních změnách podniku** – kam řadíme například: výrobky a služby podniku, zabezpečení informačních technologií a komunikačních systémů, technologické postupy a dopady provozu řízení na pracovníka a na životní prostředí
 - **faktory rizik efektivnosti činnosti podniku** - sem můžeme zařadit například: komplexní inovace, platební schopnost, efektivnost investic, nebo úroveň organizování
- **externí riziko** představují potenciální aktivity, které teprve po dopadu na podnik mohou vyvolat škodu. Většinou nejde o riziko, které by působilo jen na zkoumaný podnik, ale naopak působí i na další podnikatelské subjekty, které se pohybují ve stejném oboru. Externí rizikové faktory lze dělit následovně:
 - **technické rizikové faktory** – sem můžeme zařadit například vývoj nových konkurentů, vývoj nových technických prostředků, vývoj nových materiálů, nebo ekologickou čistotu vstupních zdrojů
 - **ekonomické rizikové faktory** – kam řadíme hrozby konkurentů, dodací podmínky, solventnost partnerů, vývozně dovozní a daňovou politiku a ekonomickou stabilitu státu
 - **socio-politické rizikové faktory** - sem řadíme legislativu, kriminalitu, regulaci zaměstnanosti, mezinárodní stabilitu státu a ochranářskou stabilitu státu

Dalším členěním, které Martinovičová (2007) uvádí, je členění na rizika ovlivnitelná a neovlivnitelná. **Neovlivnitelná rizika** jsou ta rizika, která podnikatelé ani management firmy nemůže žádným způsobem přímo ovlivnit. Neovlivnitelným rizikem jsou například ceny surovin a materiálů dovážených ze zahraničí, politická situace, nebo obchodně politická opatření přijatá určitými státy. **Ovlivnitelná rizika** jsou naopak taková, která může podnikatel nebo management firmy přímo ovlivnit a to především pozitivním směrem. Například prostřednictvím kvality produktů, záručních podmínek a kvality servisu lze pů-

sobit na objem prodejů a dosahované prodejní ceny. Kvalifikací pracovníků a jejich přístrojovým vybavením lze zase ovlivnit rizika výzkumu a vývoje nových výrobků a technologií.

Podle Rejda (2017) můžeme rizika členit na diverzifikovatelná a nediverzifikovatelná.

Diverzifikovatelné riziko je takové riziko, které ovlivňuje jen malé skupiny, nebo individuálního člověka, nikoliv však celou firmu. Takové riziko je možné zmírnit, nebo zcela eliminovat pomocí diverzifikace. Tento typ rizika se jinak nazývá i **nesystematickým rizikem** a můžeme sem zařadit například krádeže aut, loupeže nebo založení požáru.

Nediverzifikovatelné riziko je naopak takové riziko, které ovlivňuje celou firmu, nebo velký počet lidí v rámci ekonomiky, nikoliv jen jednotlivce. Tento druh rizika nelze eliminovat, nebo zmírnit pomocí diverzifikace a můžeme sem zařadit například cyklickou nezaměstnanost, zemětřesení, nebo například válku. Ve většině případů je u nediverzifikovatelných rizik nutná asistence vlády, naopak diverzifikovatelná rizika si společnost zajišťuje sama.

V souvislosti s nesystematickým rizikem je dobré zmínit i **riziko systematické**. Systematické riziko je riziko kolapsu celého trhu, díky kolapsům jednotlivců, či větších skupin, které mohou vygradovat až do kompletního kolapsu celého finančního systému. Například krize v letech 2008 a 2009 byla způsobena převážně systematickým rizikem (Rejda, 2017).

Další možností klasifikace rizik je podle velikosti daného rizika. Čejková a kol. (2011) člení rizika podle závažnosti a také početnosti daných rizik. Závažnost určuje například podle výše nákladů na danou škodnou událost, vlivu rizika na celý výrobní proces, celkové náklady podniku, nebo nutnosti čerpání finančních rezerv. Uvádí i přehlednou tabulku pětistupňového členění rizik.

Tabulka č. 1-1 Členění rizik podle velikosti – pětistupňový systém (Čejková a kol., 2011 s. 18)

Početnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
Závažnost						

Čejková a kol. (2011) člení rizika na zanedbatelné riziko – M, malé riziko – S, střední riziko – V, velké riziko – Z a katastrofické riziko – K.

V případě **zanedbatelného rizika** mluvíme o škodách následkem tohoto rizika, které mají zanedbatelné náklady na odstranění. Takové riziko tedy neovlivní náklady podniku a pokud ano, tak jen v malém rozsahu. U zanedbatelného rizika nebude potřebné čerpat finanční rezervy a škoda nebude mít vliv na výrobní proces podniku.

Malé riziko představuje jen nízký náklad na vyrovnání škod vzniknutých následkem daného rizika. Podnik musí čerpat ze svých finančních rezerv, ale pouze v malém rozsahu. Také vliv na výrobní proces je bude pro podnik velmi malý.

Střední riziko způsobuje takovou škodu, která je pro podnik citelná při vynaložení nákladů na odstranění škody a může také výrazně ovlivnit náklady daného podniku. V tomto případě tedy podnik čerpá ze svých finančních rezerv a je zpomalen výrobní proces.

Oproti tomu **velké riziko** představuje vysoké poškození hmotných, ale i nehmotných hodnot podniku. Škody způsobené velkým rizikem lze odstranit pouze s vynaložením velké sumy jak finančních, tak hmotných rezerv a v některých případech je potřeba využít i jiné formy financování. Rozsah těchto škod bývá tak velký, že může vést k dlouhodobému ohrožení hospodářského procesu.

Katastrofické riziko představuje opravdu mimořádně rozsáhlé poškození hmotných i nehmotných hodnot podnikatelského subjektu. Podnik buď dlouhodobě zastavuje výrobu nebo se v některých případech i celý výrobní systém zhroutí. Odstranění škod je možné pouze s vynaložením velkého finančního čerpání rezerv a jiných forem financování.

Dalším z přístupů ke klasifikaci rizik je dělení dle pojistitelnosti.

Posledním pohledem na klasifikaci rizik je věcná klasifikace rizik podnikatelských subjektů. Podle Čejkové a kol. (2011) má z hlediska podnikatelského subjektu zásadní význam třídění podle věcného obsahu, tedy podle toho, kterých stránek fungování podniku se rizika týkají. Soubor možných tříd této věcné klasifikace není konkrétně definovaný, jelikož se často upravuje podle daného podniku, na který rizika působí. Čejková a kol. (2011) uvádí jako možné východisko tohoto členění následující rizika:

- *výrobní rizika* – rizika, které souvisí s možnými poruchami výrobních procesů, jako jsou například poruchy zařízení, nedodané vstupní materiály, výpadky energií aj.

- *ekonomická rizika* – představují především rizika nefunkčnosti peněžních toků a problémy s přeměnou aktiv a pasiv podniku
- *obchodní rizika* – souvisí s problémy při prodeji výrobků a služeb poskytovaných daným podnikem, ale i s nákupem potřebných vstupních komponentů
- *informační rizika* – představují riziko poruchy informačních souborů a operací
- *sociální rizika* – mohou představovat změnu životních situací jednotlivých pracovníků, ale i celých pracovních kolektivů
- *technická rizika* – tyto rizika navazují na možnost poruch inovační činnosti podniku
- *logistická rizika* – představují poruchy v dopravě, skladování, balení, třídění nebo poruchy materiálů, výrobků, či energií

Každý podnik je unikátní, proto je k tomuto členění potřeba přistupovat individuálně. Existují podniky, kde některé rizika nepředstavují takový problém a naopak podniky, kde jiná rizika bude potřeba rozvést a rozčlenit více dopodrobna.

1.2 Řízení rizik

Řízení rizik je velmi důležitou ekonomickou disciplínou a spočívá v neustále probíhající analýze ekonomické činnosti podniku z pohledu zřetelných, potenciálních ale i skrytých rizik. Risk management je v podstatě řada činností, které lze podle Ducháčkové (2015) rozdělit do určitých fází:

- Identifikace rizika
- Ocenění a kvantifikace rizika
- Redukce a kontrola rizika
- Finanční eliminace rizika

1.2.1 Identifikace rizika

Nejprve je důležité identifikovat riziko. Identifikace rizika představuje především odpovědi na otázku: „Co se může stát?“ a je důležité zaměřit se při této otázce nejen na evidentní rizika, ale i rizika, která není lehké předvídat. Dále je důležité zjistit zda je riziko externí, či interní a co je nositelem daného rizika. Při identifikaci rizika napomáhá i analýza hospodářského procesu firmy, jelikož je lépe představitelné, jaké riziko v procesu může nastat. Rizikových faktorů ohrožujících subjekt je obvykle velký počet, přičemž ne všechny musí mít nutně přímý vliv na hospodářský výsledek (Martinovičová, 2007). Některá rizika jsou

pro firmu zanedbatelná, tudíž nezbytnou fází identifikace rizika je také určení významnosti jednotlivých rizik a zda je toto riziko opravdu stěžejní pro chod subjektu (Ducháčková, 2015). Mezi nástroje identifikace rizika řadíme podle Martinovičové (2007) například expertní hodnocení a analýzu citlivosti.

Expertní hodnocení se sestává z odborného hodnocení od pracovníků, kteří mají potřebné znalosti na zhodnocení daného rizika v konkrétních oblastech. Expertní hodnocení posuzuje rizika ze dvou pohledů – pravděpodobnost výskytu rizika a intenzita negativního vlivu.

Analýza citlivosti určuje citlivost hospodářských výsledků subjektu na riziko ohrožující daný subjekt.

1.2.2 Ocenění a kvantifikace rizika

Pokud jsou vymezeny významná rizika, je důležité přiřadit každému riziku váhu a zhodnotit, jaký mohou mít dopad na finanční situaci daného subjektu. Ocenění a kvantifikace rizika obsahuje taky určení pravděpodobnosti, že se dané riziko vyskytne a odhad velikosti rizika, respektive jaká je maximální možná škoda v důsledku tohoto rizika. Zjednodušené ohodnocení rizika lze vypočítat vynásobením velikosti ztráty a pravděpodobností daného rizika (Ducháčková, 2015).

1.2.3 Redukce a kontrola rizika

Předchozí analýza rizik je důležitá pro třetí fázi, ve které jsou výstupem konkrétní opatření, která jsou následně přijímána za účelem redukce těchto rizik (Ducháčková, 2015). Rejda (2017) uvádí jako příklady metod k redukci rizika vyvarování se rizika, prevenci ztráty a snížení ztrát.

Vyvarování se rizika si lze jednoduše představit na příkladu firmy, která se chce vyhnout žalobě za vadný produkt, jednoduše stačí tento výrobek neprodukovat. Ne všem rizikům se ale vyhnout lze, tudíž je nutné zvážit, zda je riziko opravdu tak velké, že se mu bude lepší vyvyrovat, nebo jde o riziko s nízkou mírou pravděpodobnosti a subjekt toto riziko podstoupí.

Prevence ztráty je technika sloužící ke snížení pravděpodobnosti ztráty tak, aby se snížila frekvence výskytu daného rizika. Například teroristickým útokům lze zabránit zvýšením bezpečnostních opatření na letištích a požárům na stavbách zase přísnějšími podmínkami bezpečnosti při zacházení s ohněm pro pracovníky stavby. Cílem prevence ztráty je snížení pravděpodobnosti, že se vyskytne ztráta v důsledku identifikovaného rizika.

Cílem **snížení ztráty** je snížení závažnosti ztrát, které už v důsledku rizika nastaly, jako například vybavení budovy protipožárními dveřmi a zařízením pro eliminaci požáru, které jednoznačně sníží ztráty, které by v budově vznikly z důvodu požáru. Snížení ztrát lze posílit i dalšími metodami:

- **Duplikací**, díky které má například subjekt záložní kopie důležitých dokumentů v případě kdy by originály byly zničeny
- **Oddělením** lze předcházet celkovým škodám, které byly způsobeny na jednom místě pouze na části majetku. Například když firmy skladují hotové výrobky ve dvou skladech ve dvou různých městech klesá pravděpodobnost, že se něco stane oběma těmito skladům.
- **Diverzifikace** je další z metod snížení možných ztrát, jelikož rozděluje riziko na menší části, například tím, že firma přijímá klíčové materiály od několika různých dodavatelů. Tím je sníženo riziko, kdyby jeden z dodavatelů nemohl dále dodávat tento materiál (Rejda, 2017).

1.2.4 Finanční eliminace důsledků rizika

Výstupem redukce a kontroly rizik je vytvoření požadavků na finanční eliminaci důsledků rizika. U rizik, které nejde účinně eliminovat nebo jde pouze zmírnit jejich dopady, je nutné uvažovat o finanční eliminaci následků škod. To lze pomocí krytí rizik mimo pojištění a nebo přenesením rizika na specializovanou společnost, která se zabývá právě pojištěním.

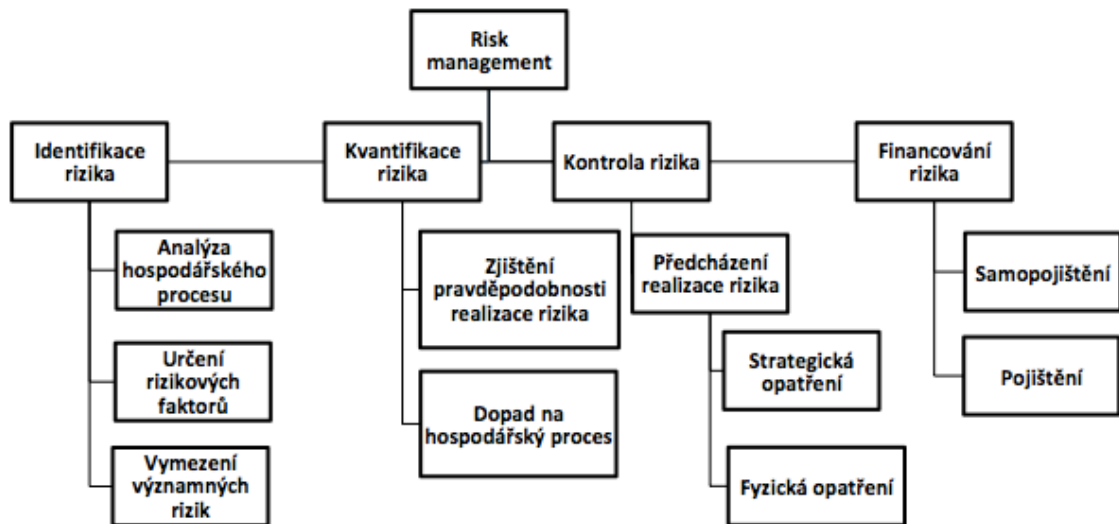
Krytí rizika mimo pojištění může mít podle Ducháčkové (2015) tři následující podoby:

- **Krytí z běžných příjmů**, které se užívá především u rizik, které představují malou ztrátu a jsou to rizika, která se často opakují. Jelikož se nejedná o ztráty, které by subjekt položily, je možné krýt škody z peněz akumulovaných na běžných účtech.
- **Samopojištění** je speciální forma eliminace důsledků rizika tím, že si subjekt tvoří sám rezervu na pokrytí daného rizika (Rejda, 2017). Ducháčková (2015) dokonce uvádí, že některé subjekty si sami zřizují specializované instituce ke krytí jen rizik, které ohrožují daný subjekt.
- **Krytí prostřednictvím úvěru**, kdy se subjekt rozhodne financovat ztrátu způsobenou následkem rizika prostřednictvím úvěru.

Pojištění je vhodným prostředkem k přenesení rizika na subjekt, který se specializuje v pojistné ochraně (Ducháčková, 2015). Pojištění bude věnována celá následující kapitola.

Následující obrázek sumarizuje výše uvedené kroky při řízení rizika od identifikace rizika až po samotné financování rizika a jeho případné pojistné ochrany.

Obrázek č. 1-1 Proces risk managementu (vlastní zpracování dle Ducháčkové, 2015 s. 34)

2 POJIŠTĚNÍ

Pojištění je nejvíce rozšířeným způsobem krytí rizik, které je užíváno na ochranu proti ztrátám způsobeným na majetku firmy nebo v souvislosti s jinými ztrátami, které firmě v důsledku realizace rizika vzniknou. Pojištění podnik chrání i před závazky, které vznikají při interakci s třetími stranami (Ross, a kol., 2016). Pojišťovny, které pojištění zprostředkovávají, jsou formou finančních institucí, které jsou licencované pro pojistné obchody a jejich činnost spočívá v poskytování pojistné ochrany svým klientům před finanční ztrátou vzniklou v důsledku pojistných událostí (Rejnuš, 2014). Firma nebo jednotlivec, který se chce pojistit se v pojistné terminologii nazývá pojistník a za pojistnou ochranu platí pojišťovně sjednané pojistné (Hull, 2015).

Podle Rejnuše (2014) můžeme rozlišit druhy pojišťoven dle následujícího dělení z hlediska:

- Šíře zaměření jejich činnosti – které dále dělíme na:
 - **pojišťovny specializované**, které se specializují pouze na určité druhy rizik na pojistném trhu a
 - **pojišťovny univerzální**, které se věnují téměř všem druhům rizik, ať z odvětví životních, či neživotních pojištění
- Jejich právní formy, které jsou nejčastěji volené jako:
 - **akciové společnosti**, které jsou ve světě nejčastější právní formou, v tomto případě se jedná o klasické komerční pojišťovny, které jsou licencovány a přísně regulovány státem
 - **vzájemné pojišťovny**, které fungují na principu vzájemné pomoci při krytí rizika, pokud se škoda stane jednomu členu, je nesena i jeho ostatními členy, i přes to, že se jim škoda přímo nestala
 - **státní, nebo veřejnoprávní pojišťovny**, které se zaměřují na oblasti zdravotního, případně sociálního pojištění – tyto oblasti totiž nejsou atraktivní pro pojišťovny fungující na tržním principu, z toho důvodu spadají pod státní správu
- Předmětu poskytovaného pojištění, které dělíme na odvětví:
 - **životních pojištění**, které můžeme charakterizovat, jako ochranu, před finančními důsledky možné nahodilé události, která vyústí v závažnou změnu postavení daného člověka ve společnosti, nebo v pokles příjmů

- **neživotních pojištění**, které kryjí taková rizika, která mohou vyústit v poškození majetku, nebo zranění osob

2.1 Historie pojišťovnictví

Historie pojištění sahá až do období 200 let před našim letopočtem, kdy ve starověkém Řecku mohl jednotlivec zaplatit paušální částku dle jeho věku a na základě toho získat měsíční dávku po dožití se určitého věku. Římané měli formu životního pojištění, kdy za úplatu dostali pozůstalí kompenzaci za ztrátu rodinného příslušníka a ve starověké Číně se zase datují počátky majetkového pojištění (Hull, 2015).

Začátky moderního pojišťovnictví se datují k přelomu 17. a 18. století (Čejková, 2011). Podle Martinovičové (2007) byli předchůdci našeho dnešního pojištění – **vzájemnostní pojištění a komerční pojištění**.

2.1.1 Vzájemnostní pojištění

Vzájemnostní pojištění představovalo vzájemné přebírání rizika mezi korporacemi či dočasnými společenstvími. Martinovičová (2007) uvádí, že existovaly tři druhy vzájemnostního pojištění:

1. **Pojištění v profesionálních organizacích**, kdy osoby v rámci organizace byly propojeny stejnými ekonomickými zájmy. Předmětem pojistné ochrany byly povětšinou dopravní prostředky, nebo i majetek a život.
2. **Pojištění pomocí dočasných společenství spojených jednou profesí**, při kterém bylo dohodnuto mezi účastníky obchodních karavan, že si vzájemně vykompenzují ztráty v případech přepadení, či okradení.
3. **Pojištění v rámci náboženských spolků**, kde bylo předmětem pojištění především zajištění pohřbu zesnulého podle náboženských zvyklostí a podpora pozůstalých či podpora nemocných.

2.1.2 Komerční pojištění

Komerční pojištění představovalo období soudobého komerčního pojištění na principu přebírání rizika za úplatu. Formu komerčního pojištění měla například tzv. **námořní půjčka**.

Námořní půjčka představovala kombinaci pojištění a úvěru a sloužila pro financování a ochranu převáženého zboží. Pokud obchodník převážel zboží do jiné země, mohl si na toto

zboží vzít námořní půjčku ve výši hodnoty tohoto zboží. Pokud zboží dorazilo v pořádku na místo přepravy obchodník půjčku včetně úroků vrátil, pokud ne, tak si obchodník celou částku ponechal. Úroky za námořní půjčku byly opravdu vysoké, pohybovaly se například mezi 12 – 15 % z vypůjčené hodnoty. Ve své podstatě se nejednalo o pojištění ve svém slova smyslu, ale spíše půjčku, kterou v případě realizace rizika nebylo nutné splatit. Obchodníci si velmi často námořních půjček brali více a stejně tak finančníci rozdělovali své riziko mezi větší počet obchodníků. Církev brojila proti námořním půjčkám a označovala je za lichvu, z toho důvodu došlo v 30. letech 13. století k zákazu této formy půjčky a tím se urychlilo oddělení úvěru od pojištění. Církev nepodporovala i některé jiné formy pojištění a to především proto, že pojištění snižovalo riziko a tím pádem i vliv náboženství na obyvatelstvo. V podstatě šlo o zahojení „božího trestu“ za úplatu zaplacenou za pojištění (Martinovičová, 2007).

2.2 Legislativní úprava pojišťovnictví

Oblasti, které jsou legislativně upraveny v rámci pojišťovnictví, jsou právní úprava vztahů mezi klientem a pojistitelem, neboli právní úprava pojistné smlouvy a právní úprava podmínek činnosti subjektů, které poskytují pojišťovací služby (Ducháčková, 2015). Dle České asociace pojišťoven (2019) (dále jen ČAP) můžeme mezi legislativní základnu pojišťovnictví zařadit čtyři zákony a pět vyhlášek.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů upravuje mimo jiné především pojem pojistné smlouvy.

V zákoně č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, je (mimo jiné) upraven provoz činnosti pojišťovnictví na území České republiky a dohled nad pojistným trhem.

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů, je hlavním pramenem práva pro pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a upravuje například pojistnou smlouvu, limity pojistného plnění a způsob stanovení výše pojistného.

Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí ve znění pozdějších předpisů, byl k 30. 11. 2018 zrušen a nahrazen zákonem č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, který obsahuje novou úpravu zprostředkovatelské činnosti, vedení registrů oprávněných zprostředkovatelů a zajištění

pravidel jednání s klienty. V tomto zákoně jsou zapracované příslušné předpisy Evropské unie (dále jen EU) a to především v oblastech činnosti osob, které jsou oprávněné ke zprostředkování pojištění nebo zajištění, práv a povinností při distribuci pojištění a zajištění a také působnost správních orgánů.

Dalším pramenem práva je vyhláška č. 205/1999 Sb., kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška upravuje především stanovení sazby za pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a náležitosti potvrzování doby trvání pojištění.

Vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, byla ke dni 30. 11. 2018 zrušena a nahrazena vyhláškou č. 195/2018 Sb. o odborné způsobilosti pro distribuci pojištění. Tato vyhláška specifikuje nutnost dodržení odborných postupů při ověřování odborných dovedností pro distribuci pojištění.

Vyhláška č. 307/2016 Sb. o žádostech podle zákona o pojišťovnictví, upravuje především postupy podávání žádostí k povolení činností na pojistném trhu.

Vyhláška č. 306/2016 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o pojišťovnictví, zapracovává příslušné předpisy EU některé důležité podmínky a výpočty, jako například výpočet skupinové solventnosti a solventnostního kapitálového požadavku, nebo rozsah, způsob a lhůty pro uveřejňování údajů.

Posledním uvedeným pramenem práva dle ČAP je vyhláška č. 305/2016 Sb. o předkládání výkazů pojišťovnami a zajišťovnami České národní bance, která upravuje náležitosti sestavování a předkládání výkazů pro tuzemské pojišťovny a zajišťovny, pobočky zahraničních pojišťoven a zajišťoven a ČAP.

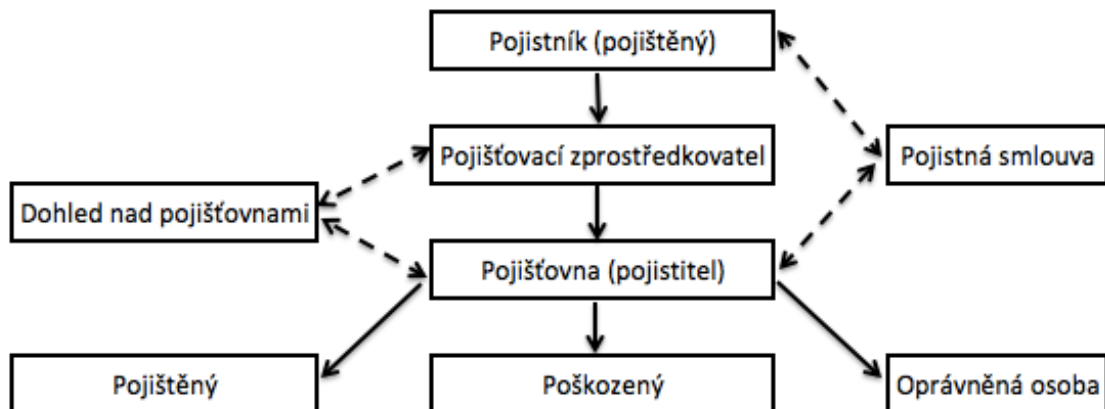
2.3 Pojistný trh

V této kapitole budou nejprve vymezeny vztahy, které mohou na pojistném trhu v rámci pojistné činnosti vznikat a následně bude vymezen pojem pojistný produkt a pojistná smlouva se všemi náležitostmi s pojmy souvisejícími.

2.3.1 Vztahy na pojistném trhu

Pojistný vztah vzniká sjednáním příslušné smlouvy, díky které pojištěný získává pojistnou ochranu a za tu platí pojišťovně sjednané pojistné (Rejnuš, 2014).

Obrázek č. 2-1 Vztahy mezi subjekty pojistného vztahu (vlastní zpracování dle Čejkové a kol. s. 42)

Pojištění se uskutečňuje pomocí pojistné smlouvy, kterou mezi sebou sjednají pojistník (ve většině případů je to tatáž osoba, jako pojištěný) a pojistitel, neboli pojišťovna. Roli při sjednání pojištění může mít i pojišťovací zprostředkovatel, který je oprávněn ke sjednání pojištění dané pojišťovny. Pojistník má tedy dvě základní možnosti, jak pojistnou smlouvu sjednat – prostřednictvím pojišťovacího zprostředkovatele, nebo na pobočce konkrétní pojišťovny.

Pojišťovna může být právnická osoba, vykonávající pojišťovací činnost, nebo pojišťovací instituce. Pojistitel je povinen hospodařit takovým způsobem, aby byl dlouhodobě schopný dostát svým převzatým závazkům. Pojistník, jak už bylo zmíněno, je ten, kdo uzavírá pojistnou smlouvu a jeho povinností je následně platit sjednané pojistné. Osoba, na kterou je pojištění sjednáno vystupuje ve smlouvě jako pojištěný. Pojištěný má právo na pojistné plnění v případě realizace pojištěného rizika. V některých případech má na pojistné plnění právo i jiná osoba, než pojištěný a to například poškozený, nebo oprávněná osoba. Pokud například pojistník uzavře smlouvu o povinném ručení a v důsledku autonehody, kterou zaviní vznikne škoda třetí osobě, pak je tato třetí osoba poškozeným a pojistné plnění jde v její prospěch. Oprávněnou osobou v pojistném vztahu představuje osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění. V České republice se užívá spíše pojem obmyšlená osoba, která získává pojistné plnění v případě úmrtí pojištěného,

ale to pouze v případě, že je jako obmyšlená osoba uvedena v pojistné smlouvě se všemi náležitostmi nutnými k identifikaci (Čejková a kol., 2011).

Dohled nad pojistným trhem je potom vykonáván Českou národní bankou, která má zájem na zachování finanční stability pojišťoven a ochraně subjektů na pojistném trhu, jako jsou pojištěný, pojistník a oprávněné osoby (Regulace a dohled nad pojišťovny a zajišťovny, 2019).

2.3.2 Pojistný produkt a pojistná smlouva

Nejprve je třeba vymezit pojem pojistný produkt. Pojistným produktem rozumíme jistý druh pojištění, který může mít několik podob. Pojistné produkty podle Ducháčkové (2015) členíme dle kritérií:

- **Délka pojistné doby**, s následným členěním na:
 - *dlouhodobé pojištění*, které je sjednáno na dobu delší jednoho roku
 - *krátkodobé pojištění*, jehož pojistná doba nepřesáhne jeden rok
- **Způsob placení**, s rozdělením na:
 - pojištění, u kterého je *běžně placené* pojistné
 - pojištění, u kterého se pojistné platí *jednorázově*
- **Forma pojištění**, kterou dále dělíme na:
 - *škodové pojištění*, kdy je odškodněná celá vzniklá škoda na majetku a pojistné plnění se tedy rovná celé této škodě.
 - *obnosové pojištění* je více využívanou formou pojištění, kdy je pojistné plnění rovno pojistné částce předem určené v pojistné smlouvě (Majtánová, 2006)
- **Územní platnost** produktu, dle které dále rozlišujeme:
 - pojištění s určením adresy pojištěné věci, neboli s *místní platností*
 - pojištění, které má platnost na *území určeného státu*
 - pojištění, které má platnost na *území více států*
 - pojištění s *neomezenou územní platností*
- **Pojistná nebezpečí zahrnutá do pojištění**, kam můžeme zahrnout například:
 - pojištění, které kryje pouze *jedno pojistné nebezpečí*
 - pojištění, které kryje více pojistných nebezpečí, které lze dále rozlišovat na:

- pojištění, které kryje několik pojistných nebezpečí, kde pojistné představuje souhrn sazeb za každé jedno vyjmenované pojistné riziko
- sdružené pojištění, kde pojistné představuje sazbu, která je sdružená pro určitá pojistná nebezpečí (můžeme sem zařadit pojištění FLEXA, které sdružuje pojištění v případě požáru, úderu blesku, pádu letadla a výbuchu)
 - ALLRISK pojištění, které kryje veškerá pojistná nebezpečí, která se vztahují k pojištěnému objektu, s výjimkou těch, která jsou uvedena ve výlukách (Ducháčková, 2015)

Dalším důležitým pojmem v souvislosti s pojistným produktem a pojistnou smlouvou jsou také pojistné podmínky, které jsou nedílnou součástí každé pojistné smlouvy. Pojistné podmínky obsahují právní úpravu daného pojistného produktu (Ducháčková, 2015). V pojistných podmínkách běžně nalezneme například:

- podmínku, že pojištěný vyhoví veškerým požadavkům a podmínkám pojistky,
- požadavek na pojištěného, aby bezprostředně informoval pojistitele o závažných změnách pojištěného rizika,
- informace k postupům v případě realizace pojištěné škody, včetně uvedení lhůty pro oznámení pojistné události,
- poznámku o tom, že pojištěný vynaloží veškerou přiměřenou snahu na to, aby co nejvíce eliminoval pojištěné riziko,
- informace o postupu, pokud existují i jiné platné pojistné smlouvy na stejné riziko,
- podmínky smírného řízení v případě, že je rozpor při dohodě na částce pojistného plnění mezi pojistitelem a pojištěným
- podmínky, které umožňují pojistiteli vypovědět pojistku a podmínky tohoto procesu (Páleník, 2007)

Pojistné podmínky dělíme na všeobecné pojistné podmínky a zvláštní pojistné podmínky. **Všeobecné pojistné podmínky** určují například pojem pojistná událost a její bližší vymezení, dále způsob uzavření pojistné smlouvy, začátek, dobu trvání a konec pojistné smlouvy. Dále výluky, předmět pojištění a podmínky k výpočtu výše pojistného plnění. Na druhou stranu **zvláštní pojistné podmínky** více konkretizují všeobecné pojistné podmínky

ky. Týkají se přímo daného pojištění, nikoliv obecně pojistného produktu, jako všeobecné pojistné podmínky (Ducháčková, 2015).

Pojistnou smlouvou se rozumí právní dokument, který potvrzuje dvoustranný právní akt a na základě kterého dále vzniká smluvní pojištění ať už fyzických nebo právnických osob. Pojistné smlouvy se vyhotovují v písemné podobě a podléhají platným právním předpisům. Jsou v ní určeny konkrétní pojistné podmínky pro daný pojistný produkt a také podmínky realizace pojištění. Pojistná smlouva je závazná pro obě strany uzavírající smlouvu (Ducháčková, 2015). Zákonná úprava pojmu pojistná smlouva je k nalezení v Novém občanském zákoníku (dále jen NOZ), dle kterého se pojistnou smlouvou pojistitel zavazuje vůči pojistníkovi poskytnout jemu nebo třetí osobě pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost krytá pojištěním a pojistník se za to zavazuje platit pojistiteli pojistné (Zákon č. 89/2012 Sb., §2758).

2.4 Klasifikace pojištění

Pojištění lze klasifikovat na základě několika kritérií. V této kapitole bude pojištění vymezeno dle formy vzniku pojištění, způsobu tvorby rezerv, dle předmětu pojištění a dle právních předpisů upravujících pojistnou problematiku.

2.4.1 Klasifikace dle formy vzniku pojištění

Pojištění může vznikat v několika podobách a to buď jako zákonné pojištění nebo jako pojištění smluvní. Smluvní pojištění lze dále rozlišit na dobrovolné nebo povinné pojištění.

Zákonné pojištění vzniká na základě právního předpisu, tudíž k jeho založení není třeba pojistné smlouvy. Právní předpis, na základě jehož pojistný vztah vzniká určuje veškeré náležitosti pojistného vztahu a to včetně pojišťovny, která toto pojištění uzavře, výše pojistného a pojistných podmínek. Pokud pojistník nezaplatí pojistné porušuje tím zákon, neznamená to ale, že by pojištění nezaplacením pojistného zanikalo. Takový pojistník dále podléhá právním důsledkům řídicím se daným právním předpisem (Čejková a kol. 2011). V praxi se ale od zákonného pojistného postupně upouští a toto pojištění se transformuje na smluvní povinná pojištění (Martinovičová, 2007).

Smluvní pojištění, neboli *smluvní povinné pojištění* je stejně jako zákonné pojištění dané právním předpisem. Tento právní předpis určuje činnosti, u kterých má hospodářský subjekt nebo občan povinnost sjednat s pojišťovnou pojistnou smlouvu (Martinovičová, 2007). Pokud subjekt nemá sjednanou pojistnou smlouvu, není mu příslušným státním orgánem

povoleno vykonávat příslušnou činnost vztahující se k pojistné smlouvě. Smluvní pojištění je zaměřené na odpovědnost za škodu třetí osobě. Do této kategorie spadá například povinné ručení. Každý řidič je povinen uzavřít povinné ručení ještě předtím, než poprvé vyjede na silnici. Konkrétně povinné ručení, které kryje ztráty třetí osoby způsobené pojištěným hraje velmi důležitou roli, jelikož se může jednat o škody jak na majetku, tak i životech, které jsou vyčíslené v částkách, které by pojistník nebyl schopen zaplatit z vlastní kapsy. Smluvní povinné pojištění má ve své podstatě podobnou úlohu jako pojištění zákonné a to především ochranu před následky a škodami způsobenou činností ve smlouvě obsažené. Na rozdíl od zákonného pojištění je ale povinné smluvní pojištění mnohem pružnější formou pojištění. Pojistník má možnost vybrat si u které pojišťovny takové pojištění uzavře a zároveň si sám určí která další rizika si ve smlouvě připojistí (Čejková a kol., 2011).

Smluvní dobrovolné pojištění je nejobvyklejším a zároveň i nejstarším způsobem vzniku pojistného vztahu mezi pojistníkem a pojistitelem. Pojistník si může vybrat, u kterého pojistitele pojištění uzavře a zároveň je na něm i volba obsahu pojistné smlouvy, tedy jaká rizika si přeje konkrétně pojistit. Postavení pojistníka a pojistitele je v tomto případě rovné a pojistný vztah zde vzniká na základě dobrovolného projevu vůle. Tento pojistný vztah poté vzniká podepsáním pojistné smlouvy, ale jsou i výjimky u krátkodobých pojištění, kde lze pojistný vztah navázat i bez podpisu (Čejková a kol., 2011).

2.4.2 Klasifikace dle způsobu tvorby rezerv

Klasifikace dle způsobu tvorby rezerv rozlišuje dva typy pojištění, přičemž oba typy lze pojmenovat dvěma názvy. Jedná se o pojištění rezervotvorné (nebo-li životní pojištění) a pojištění nerezervotvorné (nebo-li neživotní pojištění).

Nerezervotvorné pojištění (také neživotní či rizikové pojištění) je takové pojištění, u kterého pojistitel dopředu neví, zda pojistné riziko nastane, či nikoliv. Do této kategorie lze zařadit například majetková pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu, úrazová pojištění, či pojištění léčebných výloh. U těchto pojištění tvoří pojistitel rezervu na základě pravděpodobnosti výskytu rizika a také rozsahu způsobených škod (Martinovičová, 2007).

Rezervotvorné pojištění (také životní pojištění) je takové pojištění, u kterého se vždy vytváří pojistná rezerva na plnění daného rizika. Toto pojištění kryje takové rizika, u kterých pojistitel dopředu ví, že v budoucnu nastanou. Řadí se sem například pojištění v případě dožití, kdy je v pojistné smlouvě pevně sjednaná částka, která se v případě realizace rizika vyplatí, pokud se tedy pojištění dožije sjednaného věku je mu od pojistitele vyplac-

no sjednané pojistné plnění. Další pojištění, které lze do této kategorie zařadit je i pojištění v případě smrti. Toto pojištění obvykle nahrazuje pojistné plnění v případě nedožití se sjednaného věku, pojištěný tedy sjednanou pojistnou částku dostane buď v případě dožití, nebo v případě úmrtí částka putuje obmyšlené osobě nebo do dědického řízení (Čejková a kol., 2011).

2.4.3 Klasifikace dle předmětu pojištění

Pomocí klasifikace pojištění dle předmětu pojištění lze pojištění rozdělit na tři kategorie: pojištění majetku, pojištění osob a pojištění odpovědnosti.

Pojištění majetku představuje pojištění majetku pojistníka proti rizikům poškození, ztráty, zničení, odcizení nebo jiným škodám, které mohou na majetku pojistníka vzniknout.

Pojištění osob může obsahovat pojištění pro fyzické osoby proti rizikům smrti, tělesného poškození, dožití se věku určeného v pojistné smlouvě, nebo dalším rizikům, které mohou fyzickou osobu ohrožovat.

Pojištění odpovědnosti za škodu zahrnuje škody třetí osobě, které jí mohly vzniknout na zdraví, životě, či majetku. Můžeme sem zařadit i případnou finanční ztrátu vzniklou v důsledku předchozí ztráty na zdraví, majetku, či životě.

Všechny tyto skupiny se dále člení dle pojistných skupin. Například pojištění majetku má pojistné skupiny: pojištění domácnosti, pojištění nemovitosti, pojištění aut, aj. Vedle toho pojištění osob členíme dále na: pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ úrazu, pojištění pro případ nemoci, aj. (Martinovičová, 2007).

2.4.4 Klasifikace dle právních předpisů

Pokud se jedná o klasifikaci pojištění dle právních norem, tak je možné rozdělit pojištění dle klasifikace na základě NOZ na škodové pojištění a obnosové pojištění.

Škodové pojištění je pojištění, u kterého pojistitel poskytne pojistné plnění v takové výši, aby vyrovnal majetkový úbytek, který v důsledku pojistné události nastal. Pojistné plnění bývá omezeno horní hranicí určenou v pojistné smlouvě.

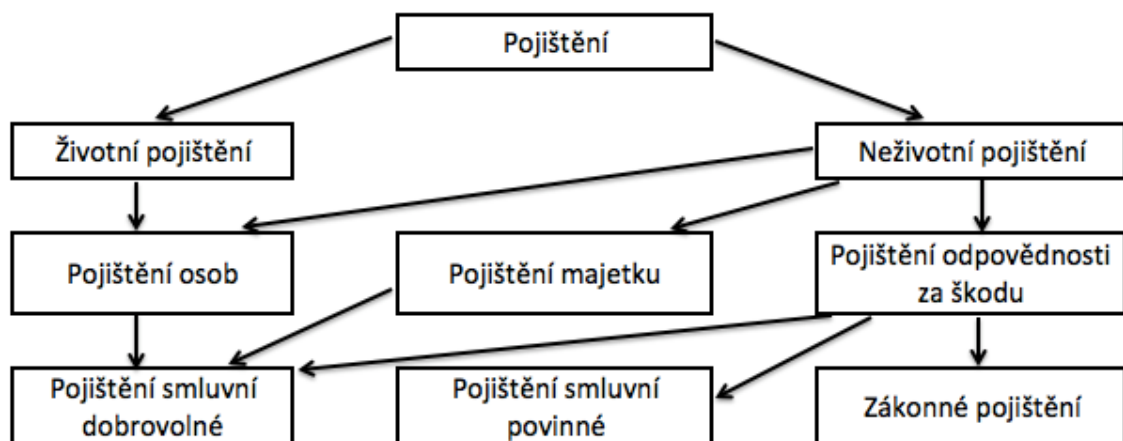
Obnosové pojištění oproti tomu zavazuje pojistitele poskytovat jednorázově, ale i opakovaně pojistné plnění dle ujednání v pojistné smlouvě. Základ pro výpočet pojistného plnění není skutečná škoda, jako u pojištění škodového, ale pojistná částka určená přímo v pojist-

né smlouvě. Pojistné plnění tedy není přímo závislé na výši a rozsahu škody (Zákon č. 89/2012 Sb.)

Další možnosti dělení je na základě zákona o pojišťovnictví, který dělí pojištění na neživotní pojištění a životní pojištění (Zákon 277/2009 Sb.), jejichž charakteristika již byla uvedena výše.

Pro klienta, který se na pojistném trhu neorientuje, může být výběr vhodných produktů poněkud obtížný. Z tohoto důvodu je důležité vymezit i vztahy mezi jednotlivými klasifikacemi pojištění pro usnadnění orientace.

Obrázek č. 2-2 Vztahy mezi klasifikacemi pojištění (vlastní zpracování dle Čejkové a kol. s. 54)

V první úrovni obrázku výše je zobrazena klasifikace pojištění podle zákona o pojišťovnictví v dělení na životní pojištění a neživotní pojištění. Tato klasifikace úzce souvisí i s klasifikací dle tvorby rezerv, jelikož tato klasifikace dělí pojištění na pojištění rezervotvorné a nerezervotvorné, ale jak již bylo uvedeno, tyto názvy jsou synonymy pro pojištění životní a neživotní. Konkrétně životní pojištění je pojištěním rezervotvorným a pojištění neživotní je pojištěním nerezervotvorným. Z obrázku také dále vyplývá, že životní pojištění se vztahuje pouze k pojištění osob a jedinou jeho formou vzniku je pojištění smluvní dobrovolné. U neživotního pojištění to tak jednoznačné není, jelikož může mít mnoho forem a mít více předmětů pojištění.

V druhé úrovni obrázku je zobrazena klasifikace pojištění podle předmětu pojištění a to konkrétně na pojištění osob, majetku a odpovědnosti za škodu. Pojištění osob a pojištění

majetku může nabývat pouze formu smluvně dobrovolného pojištění, zatímco pojištění odpovědnosti za škodu lze uzavřít všemi třemi možnými formami vzniku.

Ve třetí úrovni obrázku je potom zobrazena klasifikace pojištění dle formy vzniku na pojištění smluvně dobrovolné, pojištění smluvně povinné a zákonné pojištění. Jediným předmětem pojištění, které může nabývat formu zákonného pojištění je pojištění odpovědnosti za škodu (Čejková a kol., 2011)

3 FORMY PODNIKATELSKÉHO POJIŠTĚNÍ

Na pojistném trhu existuje nespočet možných rizik, které lze pojistit. Primárně je důležité zajímat se o pojistitelná rizika, jelikož pojistný trh nekryje ztráty z rizik nepojistitelných. Ross a kol. (2016) uvádí, že mezi obvyklé druhy pojištění firem patří například:

- **Pojištění odpovědnosti za škody**, které firmu chrání před náklady spojenými se škodami, které způsobí produkty, činnost firmy nebo jejích zaměstnanců.
- **Pojištění pro případ přerušení podnikání**, které chrání proti ztrátám vzniklých v důsledku přerušení provozu firmy při situacích jako jsou živelní pohromy.
- **Pojištění klíčového zaměstnance**, které firmu chrání v případě ztráty klíčového zaměstnance pro chod firmy.
- **Pojištění zaměstnanců a pojištění odpovědnosti zaměstnanců**, které chrání firmu před náklady spojenými s pracovními úrazy jejích zaměstnanců nebo škodách, které tito zaměstnanci způsobili třetí osobě.

Ducháčková (2015) dělí podnikatelské pojištění do tří nejzásadnějších kategorií, kterým budou věnovány následující podkapitoly:

- Pojištění majetku
- Pojištění odpovědnosti za škodu
- Pojištění finančních ztrát

3.1 Pojištění majetku

Podle Rejnuše (2014) obsahují majetková pojištění krytí takových rizik, která souvisejí s případnými škodami na majetku. Můžeme sem zařadit celou řadu různých připojištění, jako například pojištění strojů, spotřebních předmětů, pojištění požáru, havarijní pojištění, pojištění hospodářských zvířat, nemovitostí atd. Nejzásadnější pojištění pro podnikatelské subjekty budou uvedeny v následujících podkapitolách.

3.1.1 Živelní pojištění

Toto pojištění bývá základním pojistným produktem pro pojištění podnikatelských subjektů. Kryty jsou škody na majetku podnikatele, které byly způsobeny v důsledku živelního rizika, jako například požár, výbuch, blesk, vichřice, povodeň, záplava, zemětřesení, aj. Všechna tato živelní pojištění jsou vymezena v pojistných podmínkách konkrétní pojistné smlouvy, která určuje bližší podmínky poskytnutí případného pojistného plnění. Živelní

pojištění bývají nejčastěji sjednána na tzv. novou cenu. Nová cena znamená, že pojistné plnění je poskytnuto ve výši, za kterou lze poškozenou věc opravit nebo do výše znovupoužití dané věci (Ducháčková 2015).

3.1.2 Pojištění pro případ odcizení, krádeže a loupeže

Předmětem tohoto pojištění je ochrana před kriminálními činnostmi, které způsobí škodu na majetku podnikatele. Bližší podmínky pojištění jsou dále specifikovány v konkrétních pojistných podmínkách (Páleník, 2007). Nejdůležitější podmínkou pro pojistné plnění následkem kriminální činnosti je, že pachatel při této činnosti překonal překážky, nebo opatření chránící tento majetek. Pojišťovny zohledňují míru zabezpečení pojištěného majetku a mohou na základě většího zabezpečení udělit i slevu na pojistném (Ducháčková, 2015).

3.1.3 Strojní pojištění

Do strojního pojištění můžeme podle Ducháčkové (2015) zařadit například:

- **Klasické strojní pojištění**, které navazuje na výše zmíněné živelní pojištění s rozdílem, že kryje pouze škody způsobené jako havárie strojů nebo strojních zařízení.
- **Strojní pojištění mobilních strojů a strojních zařízení**, které rozšiřují pojistnou ochranu vzhledem k potřebě komplexnější ochrany pro mobilní zařízení, které podnikatel užívá při výkonu své činnosti.
- **Pojištění elektronických zařízení**, na které se vztahují obdobné podmínky, jako na strojní pojištění.

Strojní pojištění kryje škody na těchto zařízeních, způsobených jejich provozem. Mezi tyto škody lze zařadit například havárie strojů, či celých strojních souborů. Pojišťovny udávají i výčet rizik, na které se pojištění nevztahuje, aby bylo zabráněno pojistným podvodům. Obecně se pojištění nevztahuje na škody, kterým mohl pojištěný s dostatečným předstihem zabránit. Pojistné se u tohoto pojištění stanovuje na základě několika faktorů, jako je výše spoluúčasti, ohodnocení rizika a pojistná hodnota, kterou udává sám pojistník (Ducháčková, 2015).

3.1.4 Stavebně montážní pojištění

Stavebně montážní pojištění je velmi významnou složkou majetkového pojištění a lze v rámci něj sjednat i odpovědnostní pojištění. Toto pojištění je využíváno pro krytí rizik spojených s jeho výstavbou nebo rekonstrukcí a to i přesto, že jsou s touto činností spojeny

složitější majetkoprávní vztahy (Páleník, 2007). Ducháčková (2015) zmiňuje tři základní možnosti pojištění montážních a stavebních rizik.

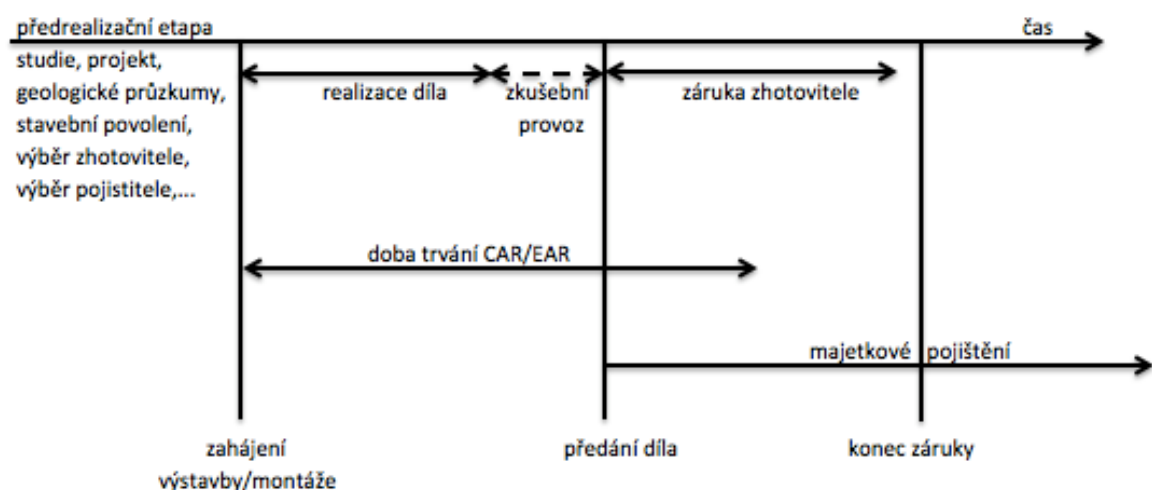
Prvním je pojištění *montážních rizik* spjatých s montážními stroji a strojním zařízením, tzv. **EAR – Erection All Risk**. Toto pojištění kryje podnikatele při škodách spojených s instalací technologických zařízení a to proti všem rizikům, s výjimkou těch, která byla výslovně vyloučena v pojistných podmínkách.

Další je pojištění *stavebních rizik*, které se pojí k věcným škodám na stavebních materiálech a dílech a pomocným a nedokončeným stavbám na místě výstavby. Toto pojištění je nazýváno **CAR – Construction All Risk** a kryje všechna rizika, která působí na stavební díly a materiály po dobu výstavby.

Kombinací těchto dvou pojištění vznikne *stavebně montážní pojištění*, tzv. **CAR/EAR**. To se vztahuje na škody vzniklé při výstavbě a montáži objektu. Obvykle do tohoto pojištění nejsou zahrnuty nepřímé škody a škody vzniklé projekční, materiální či konstrukční vadou nebo chybně odvedenou prací. K tomuto pojištění lze připojistit i pojištění krytí garanční doby, které kryje škody vzniklé v záruční době.

V následujícím obrázku je přehledně znázorněna pojistná ochrana stavebně montážním pojištěním.

Obrázek č. 3-1 Znázornění doby trvání stavebně montážního pojištění (vlastní zpracování z Dědkové, 2011)

Z obrázku je patrné, že pojistná ochrana stavebně montážního pojištění se nevztahuje na dobu před zahájením výstavby či montáže. Od doby zahájení kryje pojištění škody až do doby konce připojištění garanční doby, která je stanovena v pojistné smlouvě, pokud je

připojištěna. Ve chvíli ukončení zkušebního provozu a předání hotového díla navazuje na stavebně montážní pojištění majetkové pojištění vlastníka vybudovaného díla.

3.1.5 Pojištění dopravy

Při přepravě zboží či materiálu hrozí podnikateli hned několik rizik. Základním rizikem krytým v dopravním pojištění je riziko havárie, ale i živelní riziko a riziko odcizení (Ducháčková, 2015). Pojištění se poskytuje s krytím All risk, tedy proti všem nebezpečím, ovšem s výčtem výluk. Mezi tyto výluky patří například zpoždění dopravy nebo odcizení, kterému napomáhali zaměstnanci firmy. Toto pojištění slouží jak pro spediční firmy, tak i pro firmy, které si nechávají dovážet materiál či zásoby (Páleník, 2007).

3.1.6 Pojištění zemědělských rizik

Další kategorií podnikatelského pojištění je pojištění zemědělských rizik pro podnikatele podnikající v zemědělském odvětví. Pro tyto účely jsou využívány dva druhy pojištění a to pojištění plodin a pojištění hospodářských zvířat.

Pojištění plodin kryje riziko majetkové škody na rostlinné produkci. Rizika ohrožující tuto produkci jsou především krupobití, povodeň, vichřice, nebo i jarní mráz. Dále lze sjednat i **pojištění úrody plodin**, které kryje finanční ztráty zemědělce spojené s produkcí rostlinné výroby, které vznikly působením rizik. K posuzování škod na rostlinné výrobě slouží především konečný finanční stav zemědělského podniku.

Pojištění hospodářských zvířat kryje škody v důsledku uhynutí, utracení nebo nutné porážky z důvodu nákazy, živelního rizika, úrazu nebo neinfekční nemoci. Toto pojištění se vztahuje i na pojištění hospodářských zvířat se specifickým účelem chovu, například závodní koně, či domácí zvířata (Ducháčková, 2015).

3.2 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu kryje především rizika, která může pojištěný zavinit vlastní činností jinému subjektu. Tyto škody mohou být na majetku, životě, či zdraví, případně se jedná i o pojištění finančních škod, za které pojištěný poškozenému odpovídá (Rejnuš, 2014). Páleník (2007) uvádí, že pojištění odpovědnosti za škodu je pojištění, u kterého pojišťovna nemusí složitě určovat výši pojistného plnění, to se totiž odvíjí od částky stanovenou soudně, či mimosoudně s navíc připočtenými náklady vzniklých v souvislosti s pojistnou událostí po dohodě s pojistitelem. Podle Ducháčkové (2015) lze pojištění od-

povědnosti za škodu rozdělit na odpovědnosti pojištění vozidel, odpovědnostní pojištění při pracovních úrazech a nemocech z povolání, profesní odpovědnostní pojištění a obecné odpovědnostní pojištění.

3.2.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Pokud firma vlastní motorové vozidlo, je dle zákona povinna mít toto vozidlo pojištěno na odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla. V České republice je toto pojištění sjednáváno jako smluvně povinné pojištění. Pojistné se u tohoto pojištění odvíjí od několika faktorů, jako je bezeškodní průběh pojistitele (tedy jak dlouho jezdí bez nehod), věku a bydliště pojistitele. Pojištěním jsou odškodněny třetí osoby účastníci se dopravní nehody, kterým byla způsobena škoda bez jejich zavinění (Páleník, 2007). Dle Pojistného obzoru, 2018) v posledních třech letech dochází k nárůstům průměrné výše škody a z toho důvodu roste v posledních letech i pojistné za tento produkt.

3.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Toto pojištění je na území České republiky realizované formou zákonného pojištění. A lze ho uzavřít pouze u dvou pojišťoven. Vzhledem k odlišné konstrukci pojištění, než klasické smluvní pojištění jde spíše o zakázku pro stát ze strany pojišťovny. Povinnost pro sjednání tohoto pojištění vyplývá zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají minimálně jednoho zaměstnance a pojistné se určuje z vyměřovacího základu pro sociální zabezpečení. V případě pracovního úrazu nebo nemoci z povolání má zaměstnavatel právo požadovat pojistné plnění za odškodnění zaměstnance po pojišťovně (Ducháčková, 2015).

3.2.3 Profesní pojištění odpovědnosti

Do profesního pojištění odpovědnosti řadíme odpovědnost jak právnických, tak fyzických osob, které vykonávají jako svoje povolání specifickou činnost, při které je možno způsobit škodu třetí osobě v oblasti duševního činnosti a to nemalého rozsahu. Drtivá většina profesních pojištění odpovědnosti je zařazena mezi povinná smluvní pojištění, jelikož některé profese ani nemohou profesi bez tohoto pojištění vykonávat. Mezi profese, které musejí mít sjednány toto pojištění řadíme například advokáty, lékaře, lékárníky, auditory, autorizované architekty, profese z oblasti zprostředkování pojištění a likvidace pojistných událostí, aj. Jelikož je toto pojištění specifickým druhem pojištění odpovědnosti bývá ve smlouvách pojištěna vedle základního rozsahu i škoda finanční a odpovědnost za převzaté věci (Zárybnická, 2010).

3.2.4 Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele

Tento typ pojištění kryje škody na majetku, zdraví i finanční ztráty, které jsou spojené s podnikatelskou činností subjektu. Tato kategorie pojištění může mít dle Ducháčkové (2015, s. 217) několik různorodých zaměření. Mezi zaměření řadíme například provozní činnost podnikatele, škody na cizích věcech užívaných, či převzatých za účelem provedení objednané činnosti, pronajatých prostorách, věcech zaměstnanců, nebo například regresy zdravotních pojišťoven.

3.3 Pojištění finančních ztrát

Pojištění finančních ztrát dělí Ducháčková (2015) na tři základní druhy: Pojištění přerušení provozu, pojištění pohledávek a záruk a pojištění právní ochrany.

3.3.1 Pojištění přerušení provozu

Pojištění přerušení provozu často navazuje na živelní pojištění a doplňuje ztrátu, kterou firma utrpí kvůli ztrátě schopnosti vykonávat dále své podnikání v nezměněném režimu v důsledku živelní, nebo jiné škody. Například po škodě způsobené požárem firma nejenom utrpí škodu na majetku, ale také sníží dočasně svůj obrat, jelikož musí vynaložit náklady na uvedení poškozeného majetku do původního stavu, ale zároveň zůstávají některé fixní náklady jako například platy zaměstnanců. Obrat firmy v těchto situacích neutrpí jen po dobu obnovy do původního provozu, ale často trvá i několik dalších měsíců, než se obrat firmy dostane na stejnou výši, jako před škodou (Páleník, 2007).

3.3.2 Pojištění pohledávek a záruk

Pojištění pohledávek se využívá v situacích, kdy dodavateli není proplacena splatná faktura od odběratele. Dodavatelé se proto obrací na pojišťovnu, která v tomto případě přejímá závazek zaplatit za splatnou fakturu dodavateli formou zaplacení pojistného plnění. V rámci tohoto pojištění lze pojistit pohledávky v rámci ČR, ale i zahraničí. Pojišťovny ale vymezují podmínky, za kterých se pojištění na proplacení pohledávky vztahuje a to především, pokud má odběratel *platební neschopnost*, například je-li vyhlášen konkurz na majetek odběratele, ale i z důvodu *platební nevěle* odběratele, tedy pokud se platbě záměrně vyhýbá. Pojistné za toto pojištění se potom odráží například ve výši spoluúčasti nebo úvěrovém riziku, které se hodnotí na základě bonity odběratele.

U pojištění záruk jde o závazek pojišťovny zaplatit věřiteli pojištěného majetkovou újmu, kterou utrpěl z důvodu nedostání závazkům plynoucím ze smlouvy uzavřené mezi věřitelem a pojištěným (Ducháčková, 2015).

3.3.3 Pojištění právní ochrany

Pojištění právní ochrany kryje náklady pojištěného vynaložené za účelem prosazení požadavků na náhradu škod krytých pojištěním. V rámci tohoto pojištění se lze nejčastěji setkat s náhradou nákladů souvisejících se soudním řízením. Součástí tohoto pojištění bývá velmi často i poskytování právních rad a právní asistence a toto pojištění je obvykle odděleno od ostatních pojistných produktů, jelikož lze dojít ke střetu zájmů (Ducháčková, 2015).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU POJISTNÉ OCHRANY VYBRANÉHO KLIENTA

V této kapitole bude nejprve uvedena vybraná firma, pro kterou je zpracováván návrh na optimální pojistnou ochranu a její současný stav pojistné ochrany. Dále bude provedena analýza možných rizik, které mohou firmu při její činnosti ohrožovat a budou navrženy vhodné typy pojištění, které by firma měla zařadit do svého pojistného portfolia. Následně bude sestaven návrh optimální pojistné ochrany formou poptávkového formuláře a sestavení pojistných částek odpovídající požadavkům firmy a ty budou použity pro vytvoření nabídek nové pojistné ochrany vybranými pojišťovnami.

4.1 Charakteristika vybrané společnosti

Vybraná firma je společností s ručením omezeným se základním kapitálem 200 000 Kč. Na trhu působí již 8 let a sídlo má v moravské metropoli, v Brně. Působí v oblasti stavebnictví a specializuje se na ocelové konstrukce a opláštění. Mezi nabízené služby patří kompletní dodávky a montáže:

- nosných ocelových konstrukcí,
- střešních a stěnových opláštění,
- pomocných ocelových konstrukcí do betonových skeletů,
- plastových a hliníkových prosklení,
- sekčních vrat

Hlavní činností firmy jsou dodávky montovaných hal, součástí hal a přístavby montované tzv. na klíč. Montáž střech, fasádních panelů i s výplněmi jsou nedílnou součástí dodávek montovaných hal. Haly stavěné touto firmou mají široké využití od sportovních, výrobních po skladovací haly. Nedílnou součástí jsou stavby ocelových konstrukcí a střešních či stěnových pláštů. Společnost každoročně zvyšuje svůj podíl ve svém oboru. V loňském roce vykázala firma obrát ve výši 81 000 000 Kč.

Předmětem podnikání firmy jsou:

- provádění staveb, jejich změn a odstraňování
- výroba, obchod, a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

V registru ekonomických subjektů je tato firma zapsána jako národní soukromý nefinanční podnik s velikostní kategorií 1-5 zaměstnanců a klasifikována dle CZ-NACE pod tyto činnosti:

- 43 Specializované stavební činnosti
- 33200 Instalace průmyslových strojů
- 256 Povrchová úprava a zušlechťování kovů; obrábění
- 38 Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
- 431 Demolice a příprava staveniště
- 461 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení
- G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
- 52 Skladování a vedlejší činnosti v dopravě
- 772 Pronájem a leasing výrobků pro osobní potřebu a převážně domácnosti

4.2 Současný stav pojistného krytí

Dle dotazníku v příloze P1 byla zjištěna aktuální situace ohledně pojistných produktů využívaných vybranou firmou. Firma má aktuálně sjednáno pojištění odpovědnosti způsobenou provozem vozidla na všechny vlastněná vozidla. Dle slov jednatele firmy je toto pojištění aktualizované a pojistné smlouvy nebyly poskytnuty pro bližší analýzu v této diplomové práci. Dalším pojištěním, které firma využívá je pojištění odpovědnosti za pracovní úraz či nemoc z povolání, které firma taktéž neposkytla k bližší analýze. S nastavením smlouvy pro pojištění pohledávek firma není spokojená a plánuje ji v nejbližší době vypovědět a krýt riziko nesplacení pohledávek jiným způsobem, než sjednáním pojištění. Z toho důvodu nemá smysl tuto smlouvu blíže analyzovat. Firma si přála blíže analyzovat a porovnat nabídky stavebně montážního pojištění včetně pojištění odpovědnosti za škodu v souvislosti se stavebně montážní činností. V současné době má firma pojištění od pojišťovny Direct.

4.2.1 Škodové stavebně montážní pojištění

Aktuální pojistné krytí firmy převzato z platné pojistné smlouvy je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka č. 4-1 Škodové stavebně montážní pojištění pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Pojištění stavebního díla	Pojistná částka v Kč	Spoluúčast v Kč
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů včetně konečných a provizorních materiálů	65 000 000	20 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	15 000 000	
Maximální limit plnění za dobu výstavby u jednoho kontraktu	15 000 000	
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků pro první riziko	10% z hodnoty kontraktu	20 000
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení pro první riziko	1 000 000	20 000
Stavební nebo montážní stroje pro první riziko	1 000 000	20 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek pro první riziko	3 000 000	20 000

V rámci pojištění jsou sjednány i sublimity pojistného plnění s odlišnými spoluúčastmi.

Tabulka č. 4-2 Sublimity k škodovému stavebně montážnímu pojištění pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Pojistné nebezpečí	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Pojištění odcizení pro budované dílo, zařízení staveniště a stavební a montážní stroje	1 000 000	10 000
Pojištění pro přírodní katastrofické živly - záplava, povodeň, zemětřesení, sesuv půdy)	5 000 000	10% z pojistného plnění, min. 20 000
Pojištění pro přírodní katastrofické živly - vichřice, krupobití	5 000 000	20 000

Všechny výše uvedené sublimity jsou stanoveny jako maximální společný roční limit. U pojištění pro přírodní katastrofické živly (záplava, povodeň, zemětřesení, sesuv půdy) je

stanoven i maximální roční limit plnění pro konkrétní projekt na 40 % z pojistné částky, maximálně však 5 000 000 Kč, spoluúčast zůstává stejná – 10%, minimálně 20 000 Kč.

Stavebně montážní pojištění je nastaveno s územní působností na Českou republiku. Smlouva je sjednána jako rámcová smlouva, což znamená, že nekryje jednu konkrétní stavbu, ale více staveb, které má stavební firma sjednána kontraktem. Pojistná částka 65 000 000 Kč je sjednána jako horní limit celkového maximálního součtu pojistného plnění za pojistný rok, přičemž jednotlivé kontrakty jsou shora omezeny limitem 15 000 000 Kč. Pojistná smlouva má v pojistných podmínkách výslovně uvedeno, že se nevztahuje na ražení tunelů nebo štol, či jiná podzemní díla, díla prováděná pod vodní hladinou nebo na vodních tocích, práce které mají povahu budování mostů, montáže přenosových nebo distribučních sítí a výlučně i demoliční práce, aniž by na tyto práce navazovaly nějaké další. V pojistné smlouvě je ve výlukách uvedena také povodeň a záplava, pokud u daného vodního toku bylo zaznamenáno naměření odpovídající 20-leté a méně-leté povodňové vlně. Pojištění také nekryje vadně vykonanou stavební či montážní práci, avšak pojistné plnění je poskytnuto za následné poškození nebo zničení jiných částí pojištěné věci, pokud bylo poničení způsobeno v důsledku vadně provedené práce.

Součástí pojistné smlouvy jsou také tyto doložky:

- SM 004 Rozšířené krytí záruční doby, které ujednává záruční dobu 12 měsíců od předání díla. Po tuto dobu se pojištění škod způsobených stavební nebo montážní činností týká pouze ztrát nebo škod na budovaném díle, které jsou způsobeny pojištěným při provádění prací nutných k dostání záručním povinnostem vyplývajícím ze smlouvy o dílo nebo vzniklých během záruční doby, kdy byly způsobeny v místě pojištění během doby výstavby, či montáže nebo před kolaudací/vystavením protokolu o převzetí budovaného díla, nebo jeho části. Limit pro tuto doložku je sjednán na 10 000 000 Kč.
- SM 008 Podmínky týkající se staveb v pásmech zemětřesení, které ujednává, že pojišťovna poskytne pojistné plnění v případě škody následkem zemětřesení pouze v případech, když pojištěný prokáže, že bylo vzato v úvahu riziko zemětřesení podle oficiálních stavebních zákonů už při projektování budovaného díla.
- SM 106 Podmínka provádění staveb po úsecích, která určuje maximální délku úseku náspů, příkopů, laviček náspů, struh, kanálů a dopravních staveb na 100 metrů.

Pojišťovna hradí pojištěnému škodu pouze v případech, kdy tyto úseky nepřesahují výše uvedenou maximální délku.

- SM 107 Sklady a sociální zařízení ujednává, že se poskytne pojistné plnění v případě požáru v případě, že jsou objekty (sociální zařízení a sklady) vzdáleny od sebe buď podle schválené stavební projektové dokumentace, nebo minimálně 20 m. Podobné omezení platí i pro povodeň a záplavu, zde platí omezení postavení objektů nad hladinou dvacetileté vody zaznamenanou v Povodním toku. Pojistné plnění je navíc omezeno shora limitem 1 000 000 Kč.
- SM 108 Umístění stavebních a montážních strojů, které určuje polohu stavebních a montážních strojů nad hladinu dvacetileté vody zaznamenané v Povodním toku. Pokud jsou stroje umístěny pod touto hladinou, pojišťovna si vyhrazuje právo neposkytnout pojistné plnění.
- SM 109 Umístění materiálu pro montáž a stavbu, které určuje stejná pravidla pro povodeň a záplavu pro materiál jako položka SM 108 a k tomu přidává podmínku, že množství stavebního materiálu nepřekročí třídenní spotřebu.
- SM 110 Zvláštní podmínky ohledně bezpečnostních opatření týkající se dešťových srážek, povodně a záplavy, které udávají podmínku pojistného plnění v případě škody způsobenou povětrnostními srážkami, povodní nebo záplavou, jedině v případě, kdy byly dodrženy přiměřená bezpečnostní opatření. Přiměřená bezpečnostní opatření znamenají, že byly vzaty v úvahu údaje o výše zmíněných nebezpečích v oblasti provádění budovaného díla za posledních deset let a proti těmto nebezpečím byly provedeny technické řešení a opatření, která těmto nebezpečím zabrání. Tyto podmínky se vztahují nejen na budované dílo, ale i na zařízení staveniště. Pojišťovna neposkytuje pojistné plnění, pokud pojištěný ihned neodstraní překážky, které by zabránily volnému vodnímu toku a zadržovaly by vodu v oblasti stavby.
- SM 111 Zvláštní podmínky pro odstranění suti ze sesuvů půdy, které určují, že pojišťovna nehradí náklady na odstranění suti, pokud tyto náklady přesáhnou náklady na kopání původního materiálu ze zasáhnuté oblasti. Nehradí se ani náklady na opravu erozí rozrušených svahů, či jiných zasažených oblastí, pokud pojištěný nepodnikl včas nutná opatření.
- SM 112 Protipožární zařízení a bezpečnost staveniště, která určuje povinnosti, které pojištěný musí plnit. Patří sem zejména zabezpečení pojištěnou stavbu dle písem-

ných stanov příslušného Hasičského záchranného sboru, dodržení provádění tzv. horkých prací (např. svařování, řezání plamenem, aj.) v blízkosti hořlavých materiálů pouze v případě, kdy je u této činnosti přítomen nejméně jeden proškolený pracovník s hasícím přístrojem. Prostory, kde jsou tzv. horké práce prováděny musí být hodinu po jejich dokončení znovu zkontrolovány. Další povinností je skladování veškerých hořlavých materiálů v dostatečné vzdálenosti od objektu výstavby a ode všech horkých prací a poslední je povinnost neprodleně odstranit veškerý odpadový materiál z budov a konstrukčních a montážních děl.

- SM 115 Pojištění rizika projektanta, které ujednává, že pojištění nekryje škody vzniklé v důsledku chybné či vadné projektové dokumentace avšak tato doložka se vztahuje jen na bezprostředně postižené části stavby a neplatí na správně zhotovené bezvadné části díla, které vznikly v důsledku chybné či vadné projektové dokumentace.
- SM 117 Zvláštní podmínky pro pokládání vodovodního, horkovodního, parního a kanalizačního potrubí, které určuje maximální možnou délku otevřeného výkopu pro plnění v důsledku zaplavení nebo ucpání potrubí na 50 metrů. Plnění je poskytnuto pokud bylo potrubí po položení, montáži a veškerých zkouškách zajištěno zasypáním tak, že nemohlo dojít k jeho posunutí a dále bylo uzavřeno, aby bylo zabráněno vniknutí vody, bahna aj.
- SM 119 Pojištění stávajících konstrukcí stavby, na které je prováděna stavebně montážní činnost, a pojištění staveb v okolí místa pojištění (tzv. okolní majetek), které stanovuje, že se pojištění vztahuje i na okolní majetek pojištěného vztahující se k budovanému dílu, který je v bezprostředním okolí místa pojištění. Pojistné plnění je poskytnuto, pokud byla škoda způsobena stavebně montážními pracemi, včetně zkušebního provozu. Právo na pojistné plnění naopak nevzniká v případech, kdy nebyla učiněna patřičná zabezpečovací opatření na zvýšení ochrany okolního majetku. Pojištění se nevztahuje na trhliny, které neohrožují statické poměry okolního majetku. Tato pojistní ochrana vznikne pouze v případě, že v době zahájení stavebních a montážních prací je okolní majetek nepoškozen a v řádném technickém stavu. Doba trvání tohoto pojištění je shodná s dobou pojištění budovaného díla a vztahuje se jen na první riziko.
- SM 121 Zvláštní podmínky pro pilotové základy a pro bednění stavebních jam, které ujednávají výlukou plnění na výdaje vynaložené na náhradu či opravu částí bed-

nění stavebních jam nebo pilířů, na opravu špatně provedených nebo neuvolnitelných zámkových spojů desek těsnících stěn, na odstranění netěsností nebo výtoků materiálu, na vyplnění trhlin nebo dutin nebo na náhradu ztrát betonu, na škody vzniklé proto, že základové prvky nevyhověly zkouškám nosnosti a na opětovou výrobu profilů nebo opětné provedení vyměřování. Celá tato doložka se nevztahuje na škody vzniklé z důvodu působení přírodních rizik.

- SM 202 Připojištění stavebních a montážních strojů, která určuje rozšíření pojistné ochrany i na škody vzniklé na stavebních a montážních strojích s výjimkou ztráty či škody v souvislosti s mechanickou, či elektrickou poruchou, defektem, lomem, zamrznutím např. chladicí kapaliny nebo špatným mazáním – výluka se ovšem nevztahuje na vnější škodu, která byla způsobena následkem výše uvedených selhání. Další výjimku tvoří škody či ztráty příslušenství stavebních a montážních strojů, které podléhají rychlému opotřebením a také škody vzniklé explozí kotle či tlakové nádoby. Výluka se vztahuje také na motorová nebo přípojná vozidla s přidělenou SPZ či registrační značkou, letadla, plavidla, nebo drážní vozidla (pokud nejsou používána výlučně na staveništi). Škody způsobené úplným nebo částečným potopením při přílivu, vzniklé při přepravě, nebo na strojích a zařízeních, které pracují pod zemí jsou také součástí této výluky. Pokud se pojištěná věc užívá k jinému účelu, než pro který byla vyrobena, nebo se stala škoda za kterou dle zákona nebo smlouvy odpovídá výrobce, pojišťovna pojistné plnění neposkytuje. V rámci tohoto připojištění je pojistnou hodnotou pro stavební a montážní stroje jejich nová cena.
- SM 250 Pojištění škod způsobených krádeží a vloupáním nebo loupeží, které stanovuje podmínky poskytnutí pojistného plnění v případě těchto rizik. V této doložce jsou vymezeny všechny bezpečnostní opatření, která musí pojištěný podniknout, aby mu vznikl nárok na pojistné plnění. Dále jsou uvedeny i konkrétní pojistné limity vztahující se na různé typy pojištěných věcí.

4.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu

Další pojištění, které v současné době vybraná firma využívá je pojištění odpovědnosti za škodu, jehož sublimity jsou znázorněny v následující tabulce.

Tabulka č. 4-3 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Předmět pojištění	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Škoda způsobená na zdraví	10 000 000	20 000
Škoda způsobená na věcech	10 000 000	20 000

V rámci pojištění odpovědnosti za škodu se v pojistné smlouvě sjednávají i následující doložky:

- SM 002 Spolupojištění osob provádějících stavebně montážní práce, tzv. *křížová odpovědnost*, která ujednává pojištění i osob uvedených v pojistné smlouvě, které se podílejí na stavebně montážních pracích prováděných na místě pojištění. Křížová odpovědnost obsahuje jak odpovědnost vůči třetím osobám, tak i odpovědnost vůči ostatním spolupojištěným. Toto pojištění se ovšem nevztahuje na škodu při pracovních úrazech, nemocech z povolání nebo budovách a stavbách, které jsou ve vlastnictví či užívání některého z pojištěných.
- SM 102 Zvláštní podmínky pro podzemní kabely, potrubí a jiná zařízení, které ujednává, že pojištění se na výše zmiňované škody nevztahuje, pokud pojištěný před zahájením prací nepožádal a neobdržel přesné stanovení polohy veškerých kabelů, vedení a potrubí, aby škodě na těchto věcech zabránil. V případě pojistného plnění je stanovena spoluúčast 20 %, minimálně však 20 000 Kč.
- SM 103 Výluka na zemědělských plodinách, lesích a kulturách, která uvádí, že pojišťovna neposkytuje pojistné plnění v souvislosti s výše uvedenými škodami.
- SM 120 Chvění, odstranění nebo zeslabení nosného prvku, které stanovuje možnost pojistného plnění v důsledku výše uvedených nebezpečí pouze v případě, kdy byl stav před začátkem stavby bezvadný a byla-li učiněna veškerá nezbytná opatření k zábraně této škody nebo dojde-li k úplnému nebo částečnému zřícení. Pojištěný je povinen před začátkem stavby vypracovat zprávu o stavu ohroženého majetku, budovy, či pozemku a to na vlastní náklady. V rámci této doložky je také uvedena výluka na škody, které bylo možné předvídat s ohledem na povahu či způsob provádění prací, na povrchové škody, které nenarušují stabilitu stavby nebo na náklady k zábraně škod, či opatření provedená na snížení případných škod. Limit pojistného plnění pro tuto doložku je stanoven na 40 000 Kč a spoluúčast činí 20 000 Kč.

Roční pojistné pro škodové montážně stavební pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu činí 77 170 Kč.

4.3 Analýza možných rizik ohrožujících firmu

Tato kapitola bude věnována analýze možných rizik, které by mohly negativně ovlivnit chod firmy. S jednatelem firmy byly projednány veškerá rizika, která lze krýt formou pojištění z kapitoly tři a jejich důležitost pro pojistnou ochranu firmy. V příloze P2 je zobrazen formulář, ve kterém jednatel firmy určil priority pro jednotlivá pojištění.

Z pohledu **živelního pojištění** je firma ohrožena hned několika riziky. Živelní pojištění firma považuje za důležité, avšak nepožaduje zahrnutí Allrisk pojištění. Riziko vichřice, požáru, výbuchu či blesku firma považuje za důležité pro zahrnutí do pojistné ochrany. Naopak pojištění zemětřesení, povodně a záplavy nepožaduje zahrnout do nabídky pojištění. Firma toto pojištění nepožaduje zařadit separátně, nýbrž ho chce zahrnout do stavebně montážního pojištění.

Dalšími pro firmu důležitými riziky jsou rizika **odcizení, krádeže, či loupeže a strojní pojištění**. Obě tyto rizika si firma přeje zahrnout do stavebně montážního pojištění, aby byly kryty škody způsobené při podnikatelské činnosti firmy.

Naprostě stěžejním pro firemní pojistnou ochranu je **stavebně montážní pojištění**. Toto pojištění je také jediné ze skupiny majetkových pojištění, které firma v tuto chvíli využívá. Jelikož hlavní činností firmy je právě stavba a montáž průmyslových hal, nabývá toto pojištění na nejvyšší důležitosti, což také potvrzuje dotazník v příloze P2. V rámci stavebně montážního pojištění firma požaduje zahrnout i některá živelní rizika, riziko krádeže, loupeže a odcizení a strojní pojištění.

Pojištění dopravy pro firmu nepředstavuje důležitou oblast v rámci pojistné ochrany. Jelikož firma provádí zakázky především na území České republiky, kde veškeré dopravování materiálu probíhá v rámci jednoho dne nebo během pár hodin, nespatřuje jednatel firmy jako důležité zahrnout toto pojištění do nové pojistné ochrany.

Taktéž **pojištění zemědělských rizik** je vzhledem k podnikatelské činnosti firmy zcela zbytečné a proto nebude zahrnuto do návrhu pojistné ochrany.

Z oblasti odpovědnostních pojištění jsou pro firmu důležité hned tři druhy pojištění. V první řadě je to **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla**, které je pro firmu důležité, jelikož vlastní hned několik automobilů, které k podnikatelské činnosti

využívá. Po konzultaci s jednatelem firmy ale toto pojištění nebude zahrnuto do návrhu nové pojistné ochrany, jelikož ho firma v nedávné době kompletně aktualizovala včetně havarijního pojištění a proto považuje za bezpředmětné zahrnovat ho do procesu aktualizace pojistné ochrany.

Pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání je další prioritou této firmy. Jelikož se jedná o zákonné pojištění firma má povinnost toto pojištění mít ve svém pojistném portfoliu. Podobně jako u pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla má firma toto pojištění nově aktualizované, tím pádem si také nepřeje zahrnout toto pojištění do bližší analýzy.

Profesní pojištění odpovědnosti je pro tuto stavební firmu zcela bezpředmětné, jelikož se jedná o pojištění určené pro konkrétní vymezené profese, kam tato firma nespadá.

Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele je pro firmu dalším velmi důležitým pojištěním. Především je potřeba zajistit odpovědnost za škodu způsobenou stavebně montážní činností. Toto pojištění má aktuálně firma zahrnuto v rámci stavebně montážního pojištění a pro účely vypracování návrhu optimální pojistné ochrany firmy bude toto pojištění také zahrnuto do stavebně montážního pojištění.

Z pojištění týkajících se finančních ztrát využívá aktuálně firma **pojištění pohledávek**. Toto pojištění ale plánuje v nejbližší době vypovědět, vzhledem k vysokému pojistnému a dosavadnímu nevyužití pojistného plnění. Firma se rozhodla, že riziko nesplátnosti pohledávek je schopná krýt z vlastních zdrojů a vzhledem k dosavadním zkušenostem s odběrateli je ochotna podstoupit riziko nepojištění této oblasti.

Riziko přerušení provozu je dalším rizikem ohrožujícím firmu. Po projednání s jednatelem firmy ale toto riziko není považováno za natolik stěžejní, aby bylo zahrnuto do bližší analýzy. Obdobně je na tom názor jednatele firmy na **pojištění právní ochrany**. Ani toto pojištění nebude zahrnuto do dalších analýz.

4.4 Návrh optimální pojistné ochrany

Po analýze přání a potřeb firmy na pojistnou ochranu bylo s jednatelem firmy dohodnuto, že bližší analýze a návrhu aktualizované pojistné ochrany bude podrobena stavebně montážní pojištění včetně odpovědnosti za škodu způsobenou stavebně montážní činností.

V aktuálně sjednané pojistné smlouvě od pojišťovny Direct je sjednaná pojistná částka za stavebně montážní činnost stanovena na 65 000 000 Kč. Vzhledem k tomu, že firma v mi-

nulém roce dosáhla obratu 81 000 000 Kč a v následujících letech plánuje obrat ještě navýšit, což vyplývá z poptávkového dotazníku v příloze P3, není tato částka aktuálně postačující. Pokud by firma zanechala pojistnou částku v této formě podstupuje riziko, že v případě více pojistných událostí v jednom pojistném roce nebude pojistná částka stačit na odpovídající pojistné plnění. Z toho důvodu je nutné v nové pojistné ochraně navýšit tuto částku na minimálně 81 000 000 Kč.

Pojistná částka sjednána pro jednotlivý kontrakt je v aktuální smlouvě 15 000 000 Kč. Z poptávkového formuláře v příloze P3, který byl sestaven na základě diskuze s jednatelem firmy vyplývá, že maximální výše jednoho kontraktu v minulých letech byla 25 000 000 Kč. Toto byl ale ojedinělý případ a průměr hodnoty všech realizovaných kontraktů se pohybuje okolo 8 000 000 Kč. V minulosti převýšil hodnotu 15 000 000 Kč pouze tento jeden kontrakt a z toho důvodu může aktuální částka pojistného limitu pro jeden kontrakt zůstat ve stejné výši.

U pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou ze stavebně montážní činnosti je aktuálně nastavena pojistná částka 10 000 000 Kč a tato částka neodpovídá požadavkům firmy. Vzhledem k výši kontraktů firmy a možným rizikům ohrožujícím firmu z pohledu odpovědnosti za škodu je nová pojistná částka požadovaná do optimální pojistné ochrany ve výši 20 000 000 Kč. Ostatní pojistné limity v aktuální pojistné smlouvě odpovídají požadavkům kladeným na novou pojistnou ochranu firmy.

Po zhodnocení současné pojistné ochrany a požadavků firmy na novou pojistnou ochranu byly sestaveny optimální pojistné částky, které byly spolu s poptávkovým formulářem v příloze P3 zaslány na vybrané pojišťovny pro poskytnutí nabídky na nové stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou ze stavebně montážní činnosti. Základ pojistných částek, ze kterého bude vycházeno při návrhu optimální pojistné ochrany, je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka č. 4-4 Návrh optimálních pojistných částek (vlastní zpracování na základě požadavků klienta)

Pojištění stavebního díla	Pojistná částka v Kč	Spoluúčast v Kč
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů včetně konečných a provizorních materiálů	81 000 000	20 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	15 000 000	
Maximální limit plnění za dobu výstavby u jednoho kontraktu	15 000 000	
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků pro první riziko	10% z hodnoty kontraktu	20 000
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení pro první riziko	1 000 000	20 000
Stavební nebo montážní stroje pro první riziko	1 000 000	20 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek pro první riziko	3 000 000	20 000

Předmět pojištění	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Škoda způsobená na zdraví	20 000 000	20 000
Škoda způsobená na věcech	20 000 000	20 000

Vedle těchto pojistných částek bude do návrhu nové pojistné ochrany zahrnuto i připojištění pro krytí garančního období, škody v důsledku krádeže, loupeže nebo odcizení, křížová odpovědnost a živelní škody – především riziko vichřice. U těchto připojištění jsou požadovány pojistné limity v minimální výši aktuálního pojistného krytí.

Ne každá pojišťovna poskytuje stejné podmínky, proto tato tabulka a poptávkový formulář v příloze P3 posloužili jako základ pro poptávku návrhu nové pojistné smlouvy a každá pojišťovna si případně upravila pojistné částky a spoluúčasti dle svých pravidel.

5 ANALÝZA VYBRANÝCH POJIŠŤOVEN A JEJICH NABÍDEK

Pro bližší analýzu nabídek pojišťoven bylo nejprve zapotřebí vybrat vhodné pojišťovny, které budou zařazeny do bližší analýzy. Následující kapitola určuje kritéria pro výběr těchto pojišťoven a následně i bližší analýzu těchto pojišťoven, včetně analýzy nabídek na škodové stavebně montážní pojištění pro vybranou firmu.

5.1 Výběr vhodných pojišťoven pro bližší analýzu

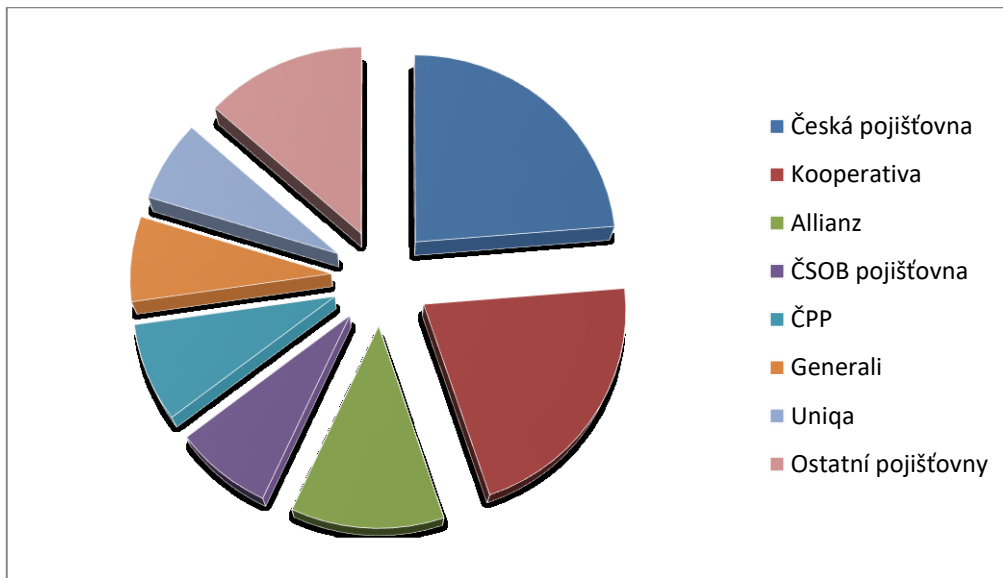
Pro výběr pojišťoven, které budou blíže analyzovány byly využity údaje ze statistik ČAP z roku 2018. Jelikož si firma přála mít pojistnou ochranu pojištěnou od pojistitele, který je jedním z předních hráčů na trhu podnikatelského pojištění, bylo prvním kritériem výběru předepsané pojistné za neživotní pojištění za rok 2018.

Tabulka č. 5-1 Předepsané pojistné na neživotní pojištění za rok 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP)

Pojišťovny s předepsaným pojistným na neživotní pojistné za rok 2018 (v tis. Kč):	
Česká pojišťovna	20 237 391
Kooperativa	18 123 056
Allianz	10 178 225
ČSOB pojišťovna	6 576 080
ČPP	6 947 892
Generali	6 066 147
Uniq	5 832 736
Ostatní pojišťovny	11 428 204

Na základě těchto údajů byl posléze vytvořen graf pro porovnání podílu jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu.

Graf č. 5-1 Srovnání pojišťoven dle předepsaného pojistného za neživotní pojištění v roce 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP)

Do grafu byly jmenovitě vybrány pouze ty pojišťovny, které za rok 2018 přesáhly výši celkového předepsaného pojistného 5 mld. Kč. Předepsané pojistné těchto sedmi pojišťoven tvoří 86,5 % celkového předepsaného pojistného na neživotní pojištění celého pojistného trhu (Vývoj pojistného trhu za rok 2018, 2019). Z těchto sedmi pojišťoven dominují na trhu neživotního pojištění především Česká pojišťovna a pojišťovna Kooperativa, které dohromady obsáhnou 44,9 % z celkového předepsaného pojistného v rámci celého trhu (Vývoj pojistného trhu za rok 2018, 2019).

Jelikož do oblasti neživotního pojištění spadá široká škála různých pojištění, není toto srovnání ideálním pro výběr zkušené pojišťovny na poli podnikatelského pojištění. Z tohoto důvodu bylo sledováno i předepsané pojistné za rok 2018 v oblasti pouze podnikatelských pojištění. Toto kritérium je zobrazeno v následující tabulce.

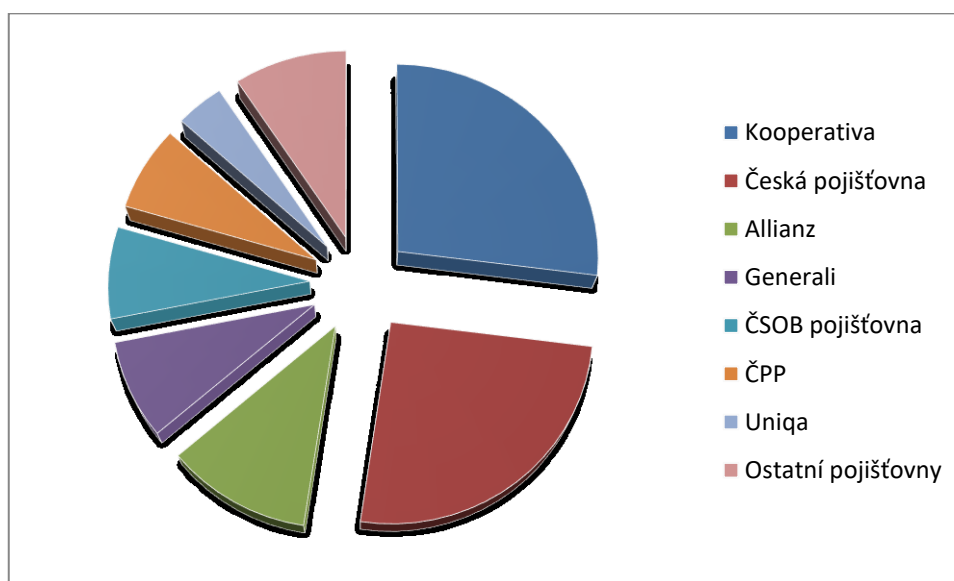
Tabulka č. 5-2 Předepsané pojistné na podnikatelské pojištění za rok 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP)

Pojišťovny s předepsaným pojistným na podnikatelské pojištění za rok 2018 (v tis. Kč):	
Kooperativa	5 171 732
Česká pojišťovna	4 873 273
Allianz	2 178 341
Generali	1 558 744
ČSOB pojišťovna	1 466 626
ČPP	1 365 484
Uniqa	766 495
Ostatní pojišťovny	1 790 262

Hned na první pohled je vidět, že se pořadí pojišťoven změnilo. Z těchto sedmi zobrazených pojišťoven na trhu podnikatelského pojištění vede pojišťovna Kooperativa, která v oblasti podnikatelského pojištění předstihla Českou pojišťovnu. Allianz je v pořadí třetí jak v prvním tak i ve druhém srovnání a k přeskupení pojišťoven došlo i mezi Generali, ČSOB pojišťovnou a Českou podnikatelskou pojišťovnou. Uniqa zůstala na sedmé pozici s nejnižším předepsaným pojistným za loňský rok.

Pro srovnání podílů na trhu podnikatelského pojištění byl vytvořen následující graf.

Graf č. 5-2 Srovnání pojišťoven dle předepsaného pojistného za podnikatelské pojištění v roce 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP)

V oblasti podnikatelského pojištění tvoří pojišťovna Kooperativa a Česká pojišťovna celkem 52,4 % z celkového předepsaného pojistného za loňský rok. Celkově sedm vybraných pojišťoven dle kritéria předepsaného pojistného na neživotní pojištění nad 5 mld. Kč za loňský rok obsáhne 90,7 % podílu na předepsaném pojistném konkrétně na podnikatelském pojištění (Vývoj pojistného trhu za rok 2018, 2019).

Pro bližší analýzu konkrétních nabídek pojištění byly vybrány dle výsledků v předchozího srovnání tři pojišťovny: Kooperativa pojišťovna, Česká pojišťovna a pojišťovna Allianz.

5.2 Pojišťovna Kooperativa

První nabídkou stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti za škody bude návrh od pojišťovny Kooperativa.

5.2.1 Charakteristika pojišťovny

Pojišťovna Kooperativa je univerzální pojišťovnou působící na českém trhu již 27 let. Mezi její pojistné portfolio patří standartní druhy pojištění pro občany, drobné firmy, ale i velké podniky. Kooperativa patří pod skupinu Vienna Insurance Group, která je specialistou na pojištění v Rakousku a dalších 24 zemích (Kooperativa pojišťovna, 2017).

5.2.2 Nabídka stavebně montážního pojištění

Pojišťovna Kooperativa nabízí škodové stavebně montážní pojištění v rámci produktu Stavební a montážní pojištění RCE/CAD. Produkt je pojištěním budovaného díla proti živelným událostem, odcizení, vandalismu apod. Pojištění může být sjednáno také pro případ odpovědnosti za újmu způsobenou třetí osobě v souvislosti s výstavbou nebo montáží pojištěného budovaného díla (Stavební a montážní pojištění, 2018, s. 1).

Výčet pojistných částek pro stavebně montážní pojištění je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 5-3 Stavebně montážní pojištění pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Pojištění stavebního díla	Pojistná částka v Kč	Spoluúčast v Kč
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů včetně konečných a provizorních materiálů	81 000 000	50 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	15 000 000	
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků pro první riziko	2 000 000	20 000
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení pro první riziko	1 000 000	20 000
Stavební nebo montážní stroje pro první riziko	1 000 000	5%/min. 20 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek pro první riziko	3 000 000	20 000

Obdobně jako pojišťovna Direct i Kooperativa udává extra sublimity pro některá pojistná nebezpečí. Výčet těchto pojistných částek je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 5-4 Sublimity k stavebně montážnímu pojištění pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z nabídky)

Pojistné nebezpečí	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Pojištění povodně, záplavy, vichřice, krupobití a ostatních živelních pojistných nebezpečí	5 000 000	10%, min. 20 000
Pojištění odcizení a úmyslného poškození nebo zničení (vandalismus)	1 000 000	20 000

Pojištění má platnost na území České republiky a vztahuje se na všechny budovaná díla, na kterých se firma během roku podílí. Za pojištěné dílo se považují průmyslové budovy, haly a instalace souvisejících technických zařízení budov, obytné a občanské budovy. Naopak se pojištění nevztahuje na tunely, štoly a podobné stavby, stavby na vodních tocích, sanace ekologických zátěží a mosty či lávky. Hlavní pojistná částka je stanovena na 81 000 000 Kč s limitem pro jednu pojistnou událost 15 000 000 Kč.

V nabídce jsou k hlavním pojistným částkám sjednány i následující dodatky:

- D 004 Rozšířené pojištění záruční doby, které kryje škody na budovaném díle, které pojištěný způsobil v průběhu činností za účelem splnění závazků vyplývajících ze smlouvy o dílo nebo odstranění závad v záruční době. Podmínkou poskytnutí pojistného plnění je, že škoda byla způsobena v místě pojištění a v době trvání stavebně montážního pojištění. Záruční doba stanovena touto doložkou činí 12 měsíců.
- D 008 Podmínky pro stavby v pásmech zemětřesení, které stanovují, že pojistná smlouva kryje riziko zemětřesení, ale jen v těch případech, kdy pojištěný prokáže, že toto riziko bylo vzato v úvahu již v projektové fázi budovaného díla a byly dodrženy veškeré postupy v projektu uvedené, jako například kvalita materiálu, řemeslné práce a rozměry, na základě kterých byly v projektu založeny výpočty.
- D 106 Podmínka pro provádění stavebních prací po úsecích, která určuje, že škody způsobené na kanálech, strouhách, náspech, příkopech a lavičkách naspů jsou kryty pouze v případě, kdy jsou tyto procesy stavěny po úsecích, které nesmí přesáhnout stanovenou maximální délku. Maximální délka úseku je stanovena na 100 metrů.
- D 107 Zařízení pro provizorní hromadné ubytování a skladiště. Tato doložka určuje podmínky, za kterých pojišťovna poskytne pojistné plnění v důsledku povodně, záplavy a požáru v případě škod na zařízení pro provizorní hromadné ubytování a skladiště. V případě povodně a záplavy je pojistné plnění poskytnuto pouze v případech, kdy jsou tato zařízení umístěna v místech, kde nejsou ohrožena dvacetiletou vodou. U rizika požáru je požadováno umístění skladovacích jednotek minimálně 50 metrů od sebe, nebo jejich oddělení protipožární stěnou. Doložka také určuje, že za skladovací jednotku se považuje i soubor buněk. Pro zařízení užívané pro provizorní hromadné ubytování je stanoven limit pojistného plnění 200 000 Kč a pro jednotlivou skladovací jednotku limit 100 000 Kč.
- D 108 Podmínka pro zařízení a vybavení staveniště, náradí a stroje, která určuje nutnost uchování těchto pomůcek po provedení prací, nebo případném přerušení prací v místech, které nejsou ohroženy dvacetiletou vodou. Pojistné plnění je poskytnuto pouze při dodržení této podmínky.
- D 109 Podmínka pro skladování materiálu, která určuje podmínky poskytnutí pojistného plnění v případě škody na materiálu v důsledku povodně a záplavy. Podle této podmínky nesmí množství materiálu potřebného ke stavebně montážní činnos-

ti přesáhnout potřebu na tři dny. Materiál, který přesahuje tento limit musí být uložen v místech, kde není ohrožen dvacetiletou vodou.

- D 110 Zvláštní podmínky pro bezpečnostní opatření pro případ povětrnostních srážek, povodně a záplavy, které stanovují povinnost učinění přiměřených bezpečnostních opatření v souvislosti s projektováním a realizací budovaného díla. Přiměřeným bezpečnostním opatřením je především zohlednění údajů o povětrnostních srážkách, povodních a záplavách za období minimálně deseti předchozích let na základě statistik z meteorologických úřadů. Tato doložka také stanovuje výluku pojistného plnění v případě, kdy pojištěný ihned neodstranil překážky bránící udržení volnému vodnímu toku.
- D 111 Zvláštní podmínky ohledně odstranění suti ze sesuvů půdy, které stanovují výluku na náklady vzniklé v souvislosti s odstraněním suti a hornin, které přesáhnou náklady na vytěžení původního materiálu z postižené oblasti a náklady v souvislosti s opravou erozí roztroušených svahů, či jiných oblastí stavebně upravených, pokud pojištěný nepodnikl nutná opatření nebo je nepodnikl včas.
- D 112 Podmínky pro protipožární zabezpečení, které určují podmínky přiměřené bezpečnosti, která musí být podniknuta na staveništi, aby pojišťovna poskytla pojistné plnění. Mezi tyto podmínky patří zavedení funkčního rozvodu vody na staveništi, rozmístění potřebného množství a druhů přenosných hasicích přístrojů, zavedení systému povolení prací s otevřeným ohněm pro všechny dodavatele včetně vstupního školení pro dodavatele a zaměstnance, skladování hořlavých látek a materiálů podle příslušných předpisů v dostatečné vzdálenosti od místa, kde se pracuje s otevřeným ohněm a pravidelné odvážení hořlavých odpadů. Dále je v podmínkách například uvedena povinnost oplotit staveniště, pokud to charakter stavby umožní, jmenování osoby odpovědné za plnění úkolů požární ochrany – kontroly, vedení dokumentace, vyvěšení požárních a poplachových směrnic.
- D 115 Pojištění rizika projektanta, které stanovuje výluku pro pojistné plnění v důsledku škody způsobené vadou materiálu, vadným provedením prací nebo chybou projektové dokumentace. Tato výluka se ale vztahuje pouze na bezprostředně postižené části a naopak neplatí pro škody na správně zhotovených bezvadných částech. Pro tuto doložku je stanoven pojistný limit 100 000 Kč.
- D 117 Zvláštní podmínky pro pokládání vodovodního a kanalizačního potrubí, podle kterých je pojistné plnění v souvislosti se škodami vzniklých zaplavením

nebo zacpáním potrubí, výkopů či stavebních jam poskytnuto pouze do maximální délky otevřeného výkopu stanovené touto doložkou. Pojistné plnění se poskytne, pokud bylo potrubí okamžitě po položení zajištěno zasypáním, aby se předešlo jeho posunutí, pokud bylo uzavřeno, aby se zabránilo vniknutí vody či bahna a pokud byly vyzkoušené úseky zasypány ihned po provedení tlakové zkoušky.

- D 119 Stávající majetek. Tato doložka určuje podmínky pro poskytnutí pojistného plnění na škodách pro stávající majetek pouze v případě, kdy je stav tohoto majetku před započítáním prací bezvadný a jsou učiněna potřebná bezpečnostní opatření. V případě škody, která je způsobena chvěním, odstraněním nebo zeslabením nosného prvku je poskytnuto pojistné plnění jen v případě, kdy došlo k částečnému nebo úplnému zřícení stávajícího majetku, ne pouze k povrchové škodě. Tato doložka také stanovuje výluky pro škody, které bylo možné předvídat vzhledem k charakteru stavebních prací a také pro náhradu nákladů spojených s minimalizací pojistného rizika.
- D 121 Zvláštní podmínky pro pilotové základy a pro stěny stavebních jam, které určují výluky pojistného plnění. Plnění není poskytnuto v případě výdajů spojených s náhradou nebo opravou pilot či částí stavebních jam, u kterých došlo při usazování k posunu, zaklínění nebo natočení, které se stanou nepotřebnými nebo které již nejsou použitelné z důvodu zaklínění či poškození. Další výluky se vztahují na náklady na opravu špatně provedených či neuvolnitelných zámkových spojů u desek těsnících stěn, na náklady vynaložené na odstranění netěsností, vyplnění trhlin nebo výtoků materiálu a opětovnou výrobu profilů nebo z důvodu nevyhovění základových prvků při zkouškách nosnosti.
- D 202 Pojištění stavebních a montážních strojů, náradí a přístrojů, které stanovuje výluky pro škody na stavebních a montážních strojích pro škody způsobené elektrickou, elektronickou nebo mechanickou poruchou, zamrznutím chladicí kapaliny s výjimkou vnějšího poškození pojištěné věci, škody na motorových nebo přípojních vozidlech, opotřebovaných dílech a příslušenství, explozí kotle nebo tlakové nádoby a potopením při záplavně přílivem. Dále se pojištění nevztahuje na škody vzniklé při přepravě nebo testování, při umístění pojištěné věci v podzemí a následné škody po dokončení stavebních prací. Stavební a montážní stroje jsou pojištěny na novou cenu.

5.2.3 Nabídka pojištění odpovědnosti za škodu

Součástí stavebně montážního pojištění je i pojištění odpovědnosti za škodu při budování díla. Limity pojistného plnění jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 5-5 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z nabídky pojišťovny)

Předmět pojištění	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Škoda způsobená na zdraví	20 000 000	20 000
Škoda způsobená na věcech	20 000 000	20 000

I k pojištění odpovědnosti za škodu se vztahují doložky, v rámci nabídky od Kooperativy jsou to konkrétně následující doložky:

- D 002 Křížová odpovědnost stanovuje, že se odpovědnost za škodu třetí osobě ze stavebně montážní činnosti vztahuje na osoby, které jsou uvedeny jako pojištěné osoby v pojistné smlouvě tak, jako kdyby byla pro každou z těchto osob uzavřena samostatná pojistná smlouva. Tato doložka určuje také výluky z pojistného plnění a to v případě škod na pojištěných nebo pojistitelných položkách uvedených v pojistných podmínkách a nebo za škody způsobených na zdraví, či životě v souvislosti s pracovními úrazy a nemocech z povolání. Tato doložka nabývá platnosti v případě zaplaceného zvláštního pojistného, které je v této nabídce obsaženo v celkovém ročním pojistném.
- D 102 Zvláštní podmínky pro podzemní kabely, potrubí a jiná zařízení, které určují podmínky pro pojistné plnění v případě škod spojených s podzemními kabely, potrubím a jiným zařízením. Pojištěný se musí před začátkem stavebních prací informovat u příslušných úřadů o přesné poloze výše uvedeného a podniknout veškeré možné kroky k vyhnutí se způsobení škody. Tato doložka určuje spoluúčast pro případné škody a to na 20 % minimálně však 50 000 Kč v případě škod na správně zakreslených podzemních kabelech, aj. a 50 000 Kč u škod na nesprávně zachycených údajů o poloze.
- D 103 Pojištění porostů a rostlin, které určuje rozšíření pojistné ochrany i za škodu na porostech a rostlinách vzniklou v souvislosti s budováním díla.

Roční pojistné dané v nabídce od pojišťovny Kooperativa za stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu činí **121 500 Kč**.

5.3 Česká pojišťovna

Další blíže rozebranou nabídkou stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu bude návrh od České pojišťovny.

5.3.1 Charakteristika pojišťovny

Česká pojišťovna je pojišťovnou působící na trhu již více než 190 let a zaměřuje se jak na neživotní i životní pojištění. Z pohledu českého pojistného trhu je Česká pojišťovna jednou z předních pojišťoven na trhu a jejich klienty jsou, jak fyzické osoby, tak i firmy. Se svými třemi miliony klienty, kterým spravuje více než sedm milionů pojistných smluv dosahuje více než dvacetiprocentního podílu na trhu. Česká pojišťovna je členem Generali CEE Holdingu, který působí ve 12 zemích a působí na pojistném trhu od roku 1831 (Česká pojišťovna, 2019)

5.3.2 Nabídka stavebně montážního pojištění

Nabídka stavebně montážního pojištění od České pojišťovny je znázorněna v následující tabulce.

Tabulka č. 5-6 Stavebně montážní pojištění České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky)

Pojištění stavebního díla	Pojistná částka v Kč	Spoluúčast v Kč
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů včetně konečných a provizorních materiálů	81 000 000	20 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	15 000 000	
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků pro první riziko	1 500 000	20 000
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení pro první riziko	1 000 000	20 000
Stavební nebo montážní stroje pro první riziko	1 000 000	20 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek pro první riziko	3 000 000	20 000

Česká pojišťovna podobně jako pojišťovna Direct a Kooperativa udává výše některých sublimitů pro konkrétní rizika uvedená v následující tabulce.

Tabulka č. 5-7 Sublimity k stavebně montážnímu pojištění České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky)

Pojistné nebezpečí	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Pojištění povodně, záplavy, vichřice, krupobití a ostatních živelních pojistných nebezpečí	5 000 000	20 000
Pojištění odcizení a úmyslného poškození nebo zničení (vandalismus)	5 000 000	20 000

Nabídka pojistné smlouvy je navržena s územní platností na Českou republiku ve formě rámcové smlouvy, vztahuje se tudíž ke všem realizovaným budovaným dílům v rámci pojistného roku, nikoliv jen k jednomu konkrétnímu. V návrhu této smlouvy je spoluúčast sjednána jednotně na 20 000 Kč pro všechna rizika a hlavní pojistná částka je ve výši obratu firmy sjednána na 81 000 000 Kč, která tvoří horní hranici pojistného plnění za celý pojistný rok pro všechny škody. Každý kontrakt jednotlivě je potom omezen shora pojistným limitem 15 000 000 Kč.

V rámci návrhu pojistné smlouvy jsou dále sjednány tyto doložky:

- SM 004 Rozšířené pojištění škod způsobených stavební nebo montážní činností pojištěného dodavatele během záruční doby, které udává délku záruční doby na 12 měsíců po skončení pojistné ochrany na budované dílo. Tato doložka kryje pojištění škod po záruční době v případech kdy byla škoda způsobena v průběhu prací za účelem dostání závazků plynoucích ze záručních podmínek, nebo pokud byla škoda způsobena před dobou předání a uvedení budovaného díla do provozu.
- SM 011 Výluka škod vzniklých méně než 20ti letou povodňovou vlnou, která určuje, že se z pojistné smlouvy poskytne pojistné plnění pouze v případě škody, která byla způsobená více než 20ti letou povodňovou vlnou (dle naměřeného povodňového objemu a kulminačního průtoku).
- SM 025 Pojištění nákladů na demolici, vyklizení a odvoz sutí nad částku stanovenou

- SM 052 Pojištění odcizení, ujednává, že pojištění se vztahuje na takové předměty, který pachatel odmontoval z místa pojištění, nebo předměty, které jsou zamčené a jsou střeženy i mimo pracovní dobu fyzickou ostrahou. Dále tato doložka určuje náležitosti uzamčených prostor a ukládá maximální limit 100 000 Kč na předměty, které z důvodu velké hmotnosti nemohou být v uzamčených prostorech zabezpečeny.
- SM 100 Pojištění strojů a zařízení, která jsou trvalou součástí stavebního díla, které ujednává, že pojistné plnění není vyplaceno v případě, kdy je škoda způsobena v důsledku chybně odvedené práce před montáží na místě pojištění. Výluka se nevztahuje na škody vzniklé v důsledku chybné montáže.
- SM 105 Pojištění okolního majetku, které ujednává, že pojistné plnění je poskytnuto pouze v případě, kdy byl před zahájením prací okolní majetek nepoškozen a byla učiněna patřičná zabezpečovací opatření a také pokud byla škoda způsobena v důsledku nahodilé události, která není vyloučena pojistnými podmínkami.
- SM 112 Protipožární zařízení a bezpečnost, které určuje povinnost pojištěného dodržovat místní předpisy týkající se požární bezpečnosti a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tato doložka dále určuje i náležitosti manipulace s hořlavými látkami a materiály a povinnost vedení a uchování příslušných administrativních záznamů týkajících se požární bezpečnosti.

5.3.3 Nabídka pojištění odpovědnosti za škodu

V nabídce je vedle stavebně montážního pojištění sjednáno i pojištění odpovědnosti za škodu s pojistnými částkami uvedenými v následující tabulce.

Tabulka č. 5-8 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky pojišťovny)

Předmět pojištění	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Škoda způsobená na zdraví	20 000 000	20 000
Škoda způsobená na věcech	20 000 000	20 000

V návrhu pojistné smlouvy je dále sjednána tato doložka týkající se pojištění odpovědnosti za škodu:

- SM 002 Pojištění křížové odpovědnosti, která ustanovuje pojištění i vzájemných povinností pojištěných při nahrazování škody či újmy při ublížení na zdraví či usmrčením mezi pojištěnými jedním z nich. Určena je i výluka škod na budovách a stavbách v bezprostředním sousedství, jejichž vlastníkem je pojištěný.

Roční pojistné za stavebně montážní pojištění od České pojišťovny činí dle nabídky **101 250 Kč**.

5.4 Allianz pojišťovna

Poslední rozebranou nabídkou stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti bude návrh od pojišťovny Allianz.

5.4.1 Charakteristika pojišťovny

Na českém trhu působí pojišťovna Allianz od roku 1993 a aktuálně se řadí mezi tři největší pojišťovny na trhu. Věnuje se pojištění životních i neživotních rizik a je součástí Allianz Group, který je největším světovým pojišťovacím koncernem založeném v roce 1890. Allianz Group působí v oblasti pojišťovnictví ve více než 70 zemích (Allianz, 2019).

5.4.2 Nabídka stavebně montážního pojištění

Nabídka na stavebně montážní pojištění od pojišťovny Allianz je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka č. 5-9 Stavebně montážní pojištění pojišťovny Allianz (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Pojištění stavebního díla	Pojistná částka v Kč	Spoluúčast v Kč
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů včetně konečných a provizorních materiálů	85 000 000	20 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	25 000 000	
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků pro první riziko	10 % z hodnoty kontraktu, max. 500 000	20 000
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení	30 % z hodnoty kontraktu, max. 1 000 000	20 000
Stavební nebo montážní stroje pro první riziko	50 % z hodnoty kontraktu, max. 1 000 000	20 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek pro první	50 % z hodnoty kontraktu, max. 3 000 000	20 000
Škody z titulu krádeže a vloupání	30 % z hodnoty kontraktu, max. 1 000 000	10 000
Krytí vad projektu	10 % z hodnoty kontraktu, max. 500 000	20 000
Pojištění pro vichřici, krupobití, sesuv půdy a výbuch sopky	30 % z hodnoty kontraktu, max. 5 000 000	30 000

Nabídka stavebně montážního pojištění je stejně jako ostatní nabídky sjednána s územní platností v rámci České republiky, přičemž místo pojištění je pro každý pojištěný projekt specifikovaný smlouvou o díle. Předmětem pojištění pro tuto smlouvu jsou díla, která se týkají výstavby a rekonstrukce pozemních staveb, díla která byla zahájena v době platnosti pojistné smlouvy a nepřesáhnou více než 12 měsíců. Nejvyšší přípustná hodnota jednoho projektu nesmí přesáhnout 25 000 000 Kč.

K návrhu této smlouvy jsou sjednány také následující doložky:

- SM 004 Rozšířené krytí garančního období určuje, že se pojištění vztahuje i na škody, které jsou způsobeny během provádění garančních prací, ke kterým se pojiš-

těný zavázal v kontraktu nebo které vzniknou před tím, než byl vystaven protokol o převzetí poškozené sekce. Garanční období se sjednává na dobu 12 měsíců.

- SM 009 Výluka ztrát, škod nebo odpovědnosti v důsledku zemětřesení, která stanovuje výluku na toto nebezpečí.
- SM 010 Výluka ztrát, škod nebo odpovědnosti v důsledku povodně a záplavy, které stanovuje výluku na povodeň a záplavu s výjimkou následujících výhrad.
- SM 107 Výhrada pro ubytovny a stavební sklady, kterou se ujednává, že pojistné plnění pro škody na ubytovnách a stavebních skladech v důsledku požáru, záplavou a povodní, když jsou tyto umístěny nad hranicí nejvyšší vodní hladiny za posledních 20 let a nebo jsou jednotlivé skladové jednotky od sebe vzdáleny minimálně 50 m nebo jsou oddělené protipožárními zdmi.
- SM 108 Výhrada pro stavební zařízení, výstroje a stroje, které stanovuje možnost pojistného plnění škod na výše uvedeném v případě povodně nebo záplavy pouze v případě, pokud byly předměty pojištění po ukončení práce uloženy na místě, kde nebyly ohroženy povodní s periodou opakování 20 let.
- SM 110 Zvláštní podmínky pro bezpečnostní opatření v souvislosti se srážkami, povodní a záplavou, které ustanovuje, že pojišťovna poskytne pojistné plnění v souvislosti s výše uvedenými riziky v případě, že byla v projektu (a při jeho realizaci) stavebního díla provedena dostatečná bezpečnostní opatření – byly vzaty v potaz hodnoty srážek, povodní a záplav s periodou opakování 20 let.
- SM 111 Zvláštní podmínky pro vyklizovací náklady po sesuvu půdy, které určují výluku pro pojistné plnění pro náklady na odstranění sutin po sesuvu půdy v případě, kdy tyto náklady překročí náklady na vytěžení původního materiálu v postiženém úseku. Další výluka se vztahuje na náklady vynaložené na obnovení erodovaných svahů a jiných ploch, pokud pojistník neučinil včas ochranná opatření.
- SM 112 Zvláštní podmínky pro hasicí zařízení a protipožární ochranu na staveništi, které stanovuje podmínky, za kterých je poskytnuto plnění škod v důsledku požáru či exploze. Podmínkou je dostupnost hasicího vybavení, pravidelná kontrola funkčnosti hasicích zařízení, uzavření šachet pro výtah a údržbu nejpozději do vybavení interiéru a v souladu s příslušnými předpisy jsou zřízeny projektem předepsané požární úseky. Další podmínkou je pravidelné odstraňování odpadového materiálu, při tzv. „horké práci“ je třeba mít pro tuto práci povolení a je vyžadována přítom-

nost osoby s hasicí technikou a následně musí být místo provádění těchto prací kontrolováno dle předpisů.

- SM 115 Krytí vad projektu upravuje výlukou škod v důsledku vadného materiálu a vadného projektu. Výluka se nevztahuje na škody na správně provedených částech stavby, které byly způsobeny vadným projektem, materiálem, nebo prací.
- SM 117 Zvláštní podmínky pro pokládání vodních a kanalizačních potrubí určují, že pojišťovna poskytne pojistné plnění pouze v případě, kdy byly trubky bezprostředně po položení zasypány tak, aby při zatopení příkopu nedošlo ke změně polohy trubky. Další podmínkou je zajištění trubek, proti vniknutí vody, či bahna a trubky musí být ihned po ukončení tlakové zkoušky zasypány. Pojistné plnění se poskytuje pouze do maximální délky 250 m potrubí.
- SM 119 Existující majetek nebo majetek, který náleží, je v držení, péči, úschově nebo pod kontrolou pojištěného, který určuje výši pojistných limitů a spoluúčasti, viz tabulka výše a pravidla pro poskytnutí plnění, jako například nutnost nepoškozenosti a dobrého stavu před zahájením stavebních prací. Dále je určeno, že v případě škod následkem vibrací, či oslabením nosných prvků je poskytnuto pojistné plnění pouze v případě, kdy dojde k úplnému nebo částečnému zřícení pojištěného majetku. Je sjednána výluka, že není poskytnuto pojistné plnění v případě nákladů na zmírnění škod nebo za škody, které bylo možno dopředu předpokládat.
- SM 150 Smluvní ujednání pro případ odcizení nebo ztrátu pojištěné věci, které určuje limity pojistného plnění dle způsobu odcizení dané věci a také stupni jejího zabezpečení a dále určuje i výši spoluúčasti na 10 000 Kč.
- SM 151 Definice pojmů stavební stroje a zařízení staveniště, které určují že stavební stroje jsou zařízení užitá k výstavbě budovaného díla, která jsou schopna přesunu vlastní silou a jsou řízena obsluhou. Pojmem zařízení staveniště se určují ostatní zařízení užitá k budování díla, především stacionární, mobilní ale neschopná přesunu vlastní silou.
- SM 202 Krytí pro stavební/montážní stroje, které určuje výluky na ztráty a škody, ke kterým došlo na základě elektrické či mechanické závady, zamrznutí kapaliny, defektního mazání, selhání, rozbití nebo poruchy. Pokud některá z těchto závad způsobí vnější škodu, je tato škoda pojištěním kryta. Další výluka se vztahuje na škody na vozidlech, vodních plavidlech a letadlech. Pojištění stavebních a montážních strojů je sjednáno na pojistnou částku s novou cenou.

5.4.3 Nabídka pojištění odpovědnosti za škodu

Pojistné limity pro pojištění odpovědnosti za škodu ze stavebně montážní činnosti firmy z nabídky pojišťovny Allianz jsou znázorněné v následující tabulce.

Tabulka č. 5-10 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Allianz (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)

Předmět pojištění	Sublimit plnění v Kč	Spoluúčast v Kč
Škoda způsobená na zdraví	20 000 000	20 000
Škoda způsobená na věcech	20 000 000	15 000
Maximální plnění pro jeden projekt	5 000 000	

Pojišťovna Allianz má sjednán limit pro pojistné plnění pro jednotlivý stavební projekt 5 000 000 Kč, přičemž celkový limit pojištění činí 20 000 000 Kč za celý pojistný rok.

K pojištění odpovědnosti za škodu jsou v nabídce dále sjednány tyto dodatky:

- SM 002 Krytí křížové odpovědnosti, které ujednává, že se pojištění odpovědnosti vůči třetí osobě vztahuje pojištěné strany, které jsou uvedeny v příloze tak, jakoby byla pro každou stranu vystavena zvláštní pojistná smlouva. Zároveň jsou sjednány výluky na škody, které nejsou odškodnitelné, nebo škody, které mají být kryty povinným pojištěním zaměstnavatele.
- SM 102 Zvláštní podmínky pro podzemní kabely, potrubí a jiná zařízení, které stanovují, že se poskytne pojistné plnění pouze v případě, kdy se pojistník před začátkem prací informuje na úřadech o přesné poloze potrubí, kabelů a jiných podzemních zařízení. Plnění pro škody na zařízeních s nesprávně určenou polohou jsou plněna se spoluúčastí 20 000 Kč, ty které jsou určeny správně, mají sjednanou spoluúčast 20 % z pojistného plnění, minimálně však 20 000 Kč.
- SM 103 Výlučka ztrát nebo škod na úrodě, lesích a kulturách, která určuje, že pojišťovna neposkytne pojistné plnění v případě výše zmíněných škod.

Roční pojistné za stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Allianz činí **136 000 Kč**.

6 NÁVRH OPTIMÁLNÍ POJISTNÉ OCHRANY PRO VYBRANÉHO KLIENTA

6.1 Kritéria výběru optimální pojistné ochrany

Kritéria pro výběr optimální pojistné ochrany pro vybranou firmu byly diskutovány s jednatelem společnosti.

Jedním z nejdůležitějších požadavků na stavebně montážní pojištění je pro firmu **cena** za pojistnou ochranu.

Dalším důležitým kritériem jsou i **pojistné limity** a **pojistné částky** uvedeny v pojistné smlouvě. Pro potřeby porovnání těchto kritérií byla vytvořena tabulka zohledňující důležité limity v návrhu pojistných smluv a také hlavní pojistná částka na stavebně montážní pojištění.

Požadavkem firmy zohledněným v poptávkovém formuláři v příloze P3 byly i konkrétní **přípojištění a doložky**. Pro srovnání tohoto kritéria bude vytvořena tabulka s přehledem, zda každá nabídka splňuje poptávku firmy na pojistnou ochranu.

Vedle těchto kritérií požaduje firma i co možná nejnížší **spoluúčast**. Pro porovnání tohoto kritéria byla vypočítána průměrná spoluúčast u jednotlivých pojistných limitů.

Dalším požadavkem firmy bylo uzavřít pojištění u pojišťovny s dostatkem **zkušeností** na poli podnikatelského pojištění. Pro určení posledního kritéria budou použity data o výši předepsaného pojistného na podnikatelské pojištění za rok 2018 jednotlivých pojišťoven.

Pro porovnání pojišťoven a jejich nabídek na stavebně montážní pojištění a odpovědnost a následný návrh optimální pojistné ochrany bude vytvořena tabulka zohledňující veškerá kritéria výše zmíněná. Ke každému kritériu bude také přiřazena důležitost, neboli procentuální váha tohoto kritéria na rozhodování firmy v oblasti výběru pojistné ochrany. Kritéria a jejich důležitost jsou tedy:

- Cena pojištění s důležitostí 50 %
- Výše hlavní pojistné částky s důležitostí 10 %
- Výše limitů pojistných částek s důležitostí 15 %
- Obsah požadovaných přípojištění a doložek 5 %
- Výše spoluúčasti s důležitostí 15 %
- Podíl pojišťovny na trhu s důležitostí 5 %

6.2 Výběr vhodné pojistné ochrany

Výběr vhodné pojistné ochrany závisel na ohodnocení jednotlivých kritérií určených firmou jako klíčové pro rozhodnutí o jejich pojistné ochraně.

Cena pojištění je jednoznačným kritériem a není třeba ji nijak přepočítávat. Výsledné pořadí pojišťoven na bázi tohoto kritéria je Česká pojišťovna (1. místo), Kooperativa (2. místo) a Allianz (3. místo).

Výše hlavní pojistné částky je také jednoznačným kritériem. Kooperativa a Česká pojišťovna mají stejnou pojistnou částku. Allianz nastavila pojistnou částku o 4 miliony vyšší, než roční obrát firmy. Pořadí tohoto kritéria je tedy Allianz (1. místo), Kooperativa i Česká pojišťovna (2. místo).

Výše pojistných limitů vyžadovala podrobnější porovnání. Pro tyto účely byla sestavena následující tabulka.

Tabulka č. 6-1 Srovnání pojistných limitů pojistných nabídek (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven)

Porovnání limitů (částky v Kč):	Kooperativa	Česká pojišťovna	Allianz
Limit na jeden projekt	15 000 000	15 000 000	25 000 000
Pořadí	2	2	1
Náklady na demolice, vyklizení a odvoz sutí	2 000 000	1 500 000	500 000
Pořadí	1	2	3
Stavební a montážní stroje	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pořadí	1	1	1
Okolní majetek	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Pořadí	1	1	1
Zařízení staveniště	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pořadí	1	1	1
Odpovědnost za škody	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Pořadí	1	1	1
Živelní rizika	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Pořadí	1	1	1
Odcizení	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pořadí	1	1	1
Vandalismus	nekryje	1 000 000	nekryje
Pořadí	2	1	2
Celkové limity (váha 50 %)	48 000 000	48 500 000	56 500 000
Průměrné pořadí (váha 50 %)	1,2 (1.)	1,2 (1.)	1,3 (2.)
Celkové pořadí	3	2	1

V tabulce jsou porovnány jednotlivé výše limitů s váhou na výsledné pořadí 50 % a také pořadí jednotlivých pojišťoven u každého jednotlivého limitu – také s váhou 50 %. Vý-

sledné pořadí po tomto porovnání je Allianz (1. místo), Česká pojišťovna (2. místo), Kooperativa 3. místo.

Firma požadovala, aby v návrhu nové pojistné ochrany byly zařazeny doložky a připojištění uvedené v příloze P3. Pro srovnání tohoto kritéria byla sestavena následující tabulka.

Tabulka č. 6-2 Srovnání vybraných pojišťoven dle kritéria požadovaných připojištění a doložek (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven)

Požadované pojistné krytí a doložky:	Kooperativa	Česká pojišťovna	Allianz
Rozšířené krytí garančního období	ANO	ANO	ANO
Pojištění škod na stavebním/montážním zařízení	ANO	ANO	ANO
Pojištění škod na stavebních/montážních strojích	ANO	ANO	ANO
Připojištění nákladů na odstranění sutin	ANO	ANO	ANO
Pojištění škod v důsledku krádeže vloupáním nebo loupeží	ANO*	ANO	ANO
Připojištění škod na existujícím majetku	ANO	ANO	ANO
Krytí křížové odpovědnosti	ANO	ANO	ANO
Škody způsobené v důsledku vichřice	ANO	ANO	ANO
Celkové pořadí	2	1	1

*v nabídce je sjednána pojistná částka pro odcizení, ale není sjednána doložka D 250 Odcizení

Nabídky od České pojišťovny i pojišťovny Allianz obě obsahovaly veškerá požadovaná připojištění a doložky uvedené firmou v příloze P3. Nabídka od pojišťovny Kooperativa také obsahovala všechna požadovaná připojištění, avšak nebyla sjednána doložka D 250 Odcizení, která určuje pojistné podmínky pro plnění v případě realizování tohoto rizika. Z toho důvodu je výsledné pořadí pojišťovna Allianz a Česká pojišťovna (1. místo), Kooperativa (2. místo).

Dalším kritériem pro vyhodnocení je **výše spoluúčasti**. Česká pojišťovna určuje přímo v nabídce jednotnou spoluúčast 20 000 Kč. Pojišťovna Kooperativa a Allianz byly porovnány v kritériu výše spoluúčasti výpočtem průměrné spoluúčasti. Tento výpočet byl proveden v následující tabulce.

Tabulka č. 6-3 Srovnání spoluúčastí vybraných pojišťoven (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven)

	Minimální spoluúčast		Maximální spoluúčast	
	Kooperativa	Allianz	Kooperativa	Allianz
Hlavní pojistná částka/pojistný limit za jeden projekt	50 000	20 000	50 000	20 000
Škody vichřicí, krupobitím, sesuvem půdy a výbuchem sopky	20 000	30 000	500 000	30 000
Odpovědnost za škody (věcné škody)	20 000	15 000	20 000	15 000
Odpovědnost za škody (škody na zdraví)	20 000	20 000	20 000	20 000
Škody krádeží a vloupáním	20 000	10 000	20 000	10 000
Průměrná spoluúčast	26 000	19 000	122 000	19 000

Průměrná výše minimální i maximální spoluúčasti pojišťovny Allianz je 19 000 Kč. Kooperativa má několik spoluúčastí s procentuálním určením a zároveň i minimální možnou částkou. Průměrná minimální spoluúčast vyšla 26 000 Kč, maximální potom 122 000 Kč. Výsledné pořadí pojišťoven je Allianz (1. místo), Česká pojišťovna (2. místo), Kooperativa (3. místo).

Podíl pojišťovny na trhu byl stanoven z již výše uvedených dat z výročních zpráv ČAP. Kritériem bylo předepsané pojistné za rok 2018 v oblasti podnikatelského pojištění. Výsledné pořadí je Kooperativa (1. místo), Česká pojišťovna (2. místo), Allianz (3. místo).

Na základě výše uvedených kritérií byla sestavena tabulka srovnání vybraných pojišťoven.

Tabulka č. 6-4 Srovnání vybraných pojišťoven (vlastní zpracování)

Kritérium	Důležitost		Kooperativa	Česká pojišťovna	Allianz
Cena pojištění	50%	Cena (v Kč)	121 500	101 250	136 000
		Pořadí	2	1	3
		Hodnocení	1	0,5	1,5
Výše hlavní pojistné částky	10%	Výše pojistné částky (v Kč)	81 000 000	81 000 000	85 000 000
		Pořadí	2	2	1
		Hodnocení	0,2	0,2	0,1
Výše limitů	15%	Pořadí	3	2	1
		Hodnocení	0,45	0,3	0,15
Požadovaná připojištění	5%	Pořadí	2	1	1
		Hodnocení	0,1	0,05	0,05
Výše spoluúčasti	15%	Průměrná výše (v Kč)	26 000/122 000	20 000	19 000
		Pořadí	3	2	1
		Hodnocení	0,45	0,3	0,15
Podíl pojišťovny na trhu	5%	Výše pojistného (v Kč)	5 171 732	4 873 273	2 178 341
		Pořadí	1	2	3
		Hodnocení	0,05	0,1	0,15
	100%	Výsledné hodnocení	2,15	1,4	2,05
		Výsledné pořadí	3	1	2

Pojišťovna Kooperativa se s nejvyšším hodnocením umístila na třetím místě a to především kvůli vysoké spoluúčasti a nízkým limitům. Ne tolik odlišné hodnocení vyšlo i u pojišťovny Allianz, která se sice umístila první v kritériích výše hlavní pojistné částky, výše limitů, požadovaných připojištění i výše spoluúčasti, ale cena za pojištění byla nejvyšší ze všech nabízených produktů a jelikož má toto kritérium největší váhu na rozhodnutí firmy neuspokojila pojišťovna Allianz představu o optimálním pojistném krytí. Česká pojišťovna je o poznání levnější, než obě zmíněné pojišťovny a v ostatních kritériích se umístila nejhůře na druhém místě. Z toho důvodu vyšla z výběru mnohem lépe, než Allianz a Kooperativa.

Optimální pojistnou ochranu, která nejlépe odpovídá požadavkům vybrané firmy tedy nabízí Česká pojišťovna.

6.3 Porovnání původní a navržené pojistné ochrany

Porovnání pojištění od pojišťovny Direct a České pojišťovny bude provedeno na bázi kritérií, která jsou pro firmu rozhodující pro výběr pojišťovny.

Prvním kritériem pro výběr vhodné pojišťovny byla s vahou 50 % cena za pojistnou ochranou.

Tabulka č. 6-5 Srovnání ceny za pojistnou ochranu pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky pojišťoven)

Pojišťovna	Výše pojistného (v Kč)
Direct pojišťovna	77 170
Česká pojišťovna	101 250

Cena nabídky od České pojišťovny je 24 080 Kč vyšší, než cena od pojišťovny Direct. Vzhledem k nevyhovující hlavní pojistné částce z důvodu zvýšení ročního obrátu firmy a nízké části pro případ odpovědnosti za škodu firma předpokládala zvýšení ceny za pojistnou ochranu. Vzhledem k rozsahu pojistné ochrany v nabídce od České pojišťovny se ale jedná o úměrné zvýšení ceny vůči pojistným částkám.

Dalším kritériem pro srovnání pojistných ochranných limitů jsou limity určené v pojistných smlouvách. Největší změna v pojistném limitu proběhla u celkové hodnoty stavebně montážních výkonů firmy.

Tabulka č. 6-6 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 1. část (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Původní stav (v Kč)	Navržená ochrana (v Kč)
Celková hodnota stavebních/montážních výkonů	65 000 000	81 000 000
Maximální hodnota budovaného díla nebo jeho části	15 000 000	15 000 000

Původní částka 65 000 000 Kč již neodpovídala ročnímu obrátu firmy a hrozilo riziko, že v případě realizace více pojistných událostí by pojistná částka neodpovídala reálné hodnotě zakázek firmy. Maximální hodnota jednoho budovaného díla ovšem zůstala ve stejné výši, což odpovídá požadavkům firmy.

Dalším limitem, u kterého proběhla změna oproti stávající pojistné smlouvě je limit na náklady na stržení, úklid o odvoz zbytků.

Tabulka č. 6-7 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 2. část (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Původní stav (v Kč)	Navržená ochrana (v Kč)
Náklady na stržení, úklid a odvoz zbytků	10% z hodnoty kontraktu (max.1 500 000)	1 500 000

V původní pojistné smlouvě je limit stanoven jako 10 % z hodnoty kontraktu, maximálně však 1 500 000 Kč. U České pojišťovny je limit stanoven na 1 500 000 Kč. V případě, že bude firma realizovat kontrakt v hodnotě méně, než 15 000 000 Kč vychází pojistný limit pro toto riziko hůře u pojišťovny Direct, jelikož v tomto případě by byl pojistný limit stanoven jako 10 % z hodnoty kontraktu. Z toho důvodu je lépe nastaveno pojištění od České pojišťovny, která limit určuje pro všechny výše kontraktů na stejnou částku.

Zvýšení pojistného limitu na dvojnásobek proběhlo u pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou ze stavebně montážní činnosti.

Tabulka č. 6-8 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 3. část (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Původní stav (v Kč)	Navržená ochrana (v Kč)
Škoda způsobená na zdraví	10 000 000	20 000 000
Škoda způsobená na věcech	10 000 000	20 000 000

Jak již bylo zmíněno dříve, původní částka dlouhodobě nevyhovovala požadavkům firmy, proto bylo zvýšení této částky jednou z priorit pro vytvoření nabídky na optimální pojistné krytí. Částka 20 000 000 Kč byla nejnižší akceptovatelná částka pro novou pojistnou ochranu, proto tedy tato nabídka odpovídá požadavkům firmy.

Poslední změnou v pojistných limitech byl limit pro pojištění odcizení.

Tabulka č. 6-9 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 4. část (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Původní stav (v Kč)	Navržená ochrana (v Kč)
Pojištění odcizení	1 000 000	5 000 000

V nabídce od České pojišťovny došlo k navýšení pojistného limitu za riziko odcizení na pětinašobek původního limitu. Česká pojišťovna má navíc jednodušeji určené podmínky

pro plnění z tohoto pojištění, což firmě usnadní zorientování se v požadavcích na ochranu majetku, který je zahrnut do tohoto pojištění.

V následující tabulce je zobrazeno srovnání pojistných limitů, které zůstaly ve stejné výši, jako v původní pojistné smlouvě.

Tabulka č. 6-10 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 5. část (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Původní stav (v Kč)	Navržená ochrana (v Kč)
Zařízení staveniště, stavební nebo montážní výstroj a zařízení	1 000 000	1 000 000
Stavební nebo montážní stroje	1 000 000	1 000 000
Stávající majetek, na kterém je prováděno stavební nebo montážní dílo a okolní stávající majetek	3 000 000	3 000 000
Pojištění povodně, záplavy, vichřice, krupobití a ostatních živelních pojistných nebezpečí	5 000 000	5 000 000

Firma určila v poptávkovém formuláři v příloze P3 pojistné limity, které vyhovují požadavkům a mohou zůstat ve stejné výši jako v současné pojistné ochraně, proto tyto nezměněné limity plně odpovídají požadavkům firmy.

Z pohledu požadovaných připojištění a dodatků jsou na tom obě pojišťovny stejně, jelikož obě nabídky obsahují vše požadované. Odlišnosti jsou pouze v pojistných limitech, či spoluúčastech, které jsou v této podkapitole řešeny odděleně.

Dalším kritériem pro srovnání nabídek pojistných ochrann bylo kritérium spoluúčasti. Ta zůstala ve stejné výši u všech připojištění s výjimkou dvou, zobrazených v následující tabulce.

Tabulka č. 6-11 Srovnání výše spoluúčasti pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování)

Pojištění stavebního díla	Spoluúčast (v Kč)	
	Direct	Česká pojišťovna
Pojištění odcizení	10 000	20 000
Pojištění pro přírodní katastrofické živly - záplava, povodeň, zemětřesení, sesuv půdy)	10 % z pojistného plnění, min. 20 000	20 000

V případě pojištění odcizení je u pojišťovny Direct nižší spoluúčast, než u České pojišťovny. Firma určila za nejvýše akceptovatelnou spoluúčast částku ve výši 20 000 Kč, takže nová pojistná ochrana odpovídá jejím požadavkům. Ovšem v případě pojištění odcizení se

jedná o jisté zhoršení pojistné ochrany oproti původnímu stavu. Naopak u živelního pojištění pro rizika záplava, povodeň, zemětřesení a sesuv půdy je nová spoluúčast nastavena lépe v případech, kdy je pojistné plnění vyšší než 200 000 Kč. V případě nižších plnění je spoluúčast v obou případech stanovena na částku 20 000 Kč, u vyššího plnění má Česká pojišťovna spoluúčast fixovanou na stejné částce, ale pojišťovna Direct ji stanovuje jako 10 % z pojistného plnění. V případě vysokého pojistného plnění se tedy spoluúčast může pohybovat v řádu statisíců – maximálně 500 000 Kč s ohledem na maximální limit pojistného plnění stanoveného u tohoto rizika. V případě spoluúčasti pro pojištění odcizení vyšla lépe spoluúčast od pojišťovny Direct, ovšem v případě živelních rizik Česká pojišťovna. V porovnání částek, v kterých se obě pojišťovny liší je ale rozdíl v pojištění odcizení zanedbatelný v porovnání s živelním pojištěním, kde se rozdíl může pohybovat v řádu statisíců. Posledním kritériem, na základě kterého proběhl výběr vhodné pojistné ochrany byl podíl pojišťoven na pojistném trhu. Pro tyto účely byla vytvořena následující tabulka.

Tabulka č. 6-12 Srovnání podílu na trhu pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování)

Porovnání předepsaného pojistného za podnikatelské pojištění za rok 2018 (v tis. Kč):		Procentuální podíl na trhu:
Česká pojišťovna	4 873 273	25,40%
Direct	82 962	0,43%

Rozdíl mezi pojišťovnou Direct a Českou pojišťovnou je zcela markantní. Z pohledu předepsaného pojistného za rok 2018 v oblasti podnikatelského pojištění netvoří pojišťovna Direct ani půl procenta z celého trhu, zatímco Česká pojišťovna tvoří více, než 25 % trhu a je druhou pojišťovnou v závěsu za Kooperativou.

Z pohledu požadovaných kritérií pro výběr nové pojistné ochrany vyšla nabídka od České pojišťovny ve všech směrech lépe, než původní smlouva od pojišťovny Direct. Z toho důvodu se firma rozhodla tuto nabídku akceptovat a podstoupit proces změny stavebně montážního pojištění.

6.4 Zhodnocení možných rizik a přínosů navržené pojistné ochrany

Pro využití nabídky od České pojišťovny je nejprve nutné vypovědět stávající pojistnou smlouvu od pojišťovny Direct. Výpověď je potřeba doručit minimálně 6 týdnů před výročím pojistné smlouvy, aby mohla být výpověď pojišťovnou akceptována. Aktuálně má

firma více než 6 týdnů do výročí pojistné smlouvy, proto jí bylo doporučeno výpověď zaslát již nyní s využitím časové rezervy, raději, než výpověď řešit na poslední chvíli. V tomto případě dorazí firmě potvrzení o výpovědi původní smlouvy dříve, než bude nejpozdější možný termín pro podpis nové smlouvy a bude mít jistotu, že výpověď proběhla v pořádku. Nabídka od České pojišťovny má platnost 3 měsíce, což z časového hlediska odpovídá procesu sjednání nové smlouvy po doručení potvrzení o výpovědi a počátkem k výročí původní smlouvy, aby na sebe obě smlouvy navazovaly.

Při změně pojistné smlouvy firma podstupuje riziko nepřijetí do pojištění z důvodu předchozích pojistných událostí. Čím více měla firma v minulosti pojistných událostí, tím rizikovějším klientem je pro danou pojišťovnu. Toto riziko bylo při tvorbě této diplomové práce bráno v potaz a z toho důvodu byly zjištěny všechny pojistné události z minulosti, včetně výše pojistného plnění, už v dotazníku v příloze P1. Tyto události byly poslány v rámci poptávkového formuláře v příloze P3 na vybrané pojišťovny, tedy všechny tyto pojišťovny byly dopředu seznámeny s rizikovostí klienta. Tímto způsobem bylo minimalizováno riziko možnosti nepřijetí do pojištění novou pojišťovnou.

Firmě hrozí riziko neposkytnutí pojistného plnění v případě, kdy nedodrží podmínky a požadavky pojišťovny uvedené v pojistných podmínkách. Například pro pojištění v případě odcizení uvádí pojišťovna požadavky na ochranu pojištěného majetku a udává výluky, při kterých pojistné plnění neposkytuje. Z tohoto důvodu je pro firmu velmi důležité seznámit se s obsahem pojistných podmínek a učinit veškerá opatření nutná k dodržení těchto podmínek, aby předešla pozdějším nesrovnalostem při případném pojistném plnění.

V předchozí kapitole byla srovnána navrhovaná pojistná ochrana se stávající. Jediné dvě pohoršení pro firmu související s akceptováním nabídky od České pojišťovny je vyšší pojistné a vyšší spoluúčast u pojištění odcizení. U pojištění odcizení se jedná o minimální rozdíl ve výši spoluúčasti a rozhodně nejde o stěžejní kritérium, pro které by se firma rozhodla ponechat pojistnou ochranu v původní podobě. S vyšší pojistnou ochranou firma očekávala zvýšení pojistného a rozdíl 24 080 Kč je pro firmu akceptovatelný za předpokladu kvalitnějšího pojistného krytí.

Největším přínosem nové pojistné ochrany je dozajista zvýšení některých limitů pojistného plnění, které bude odpovídat aktuálnímu stavu firmy a jejímu ročnímu obratu. Nabídka od České pojišťovny má také fixně danou spoluúčast ve výši 20 000 Kč, což v některých případech výrazně sníží částku, kterou firma musí financovat z vlastních zdrojů v případě

pojistného plnění. Navíc je Česká pojišťovna předním hráčem na poli podnikatelského pojištění a proto je pro firmu důvěryhodnějším partnerem pro sjednání pojištění, než pojišťovna Direct.

ZÁVĚR

Oblast podnikatelského pojištění je velmi rozsáhlá a nabízí širokou nabídku možných pojištění. Tato práce byla zaměřena především na stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti, přičemž obě tyto pojištění mohou u jiných pojišťoven nabývat mírně odlišných podob. Pro optimalizaci pojistného krytí vybrané firmy a návrh nové pojistné ochrany, bylo nejprve zapotřebí dosáhnout dílčích cílů, které byly na začátku práce definovány.

Na začátku práce byla uvedena teoretická základna pro pojmy riziko, řízení rizika a pojištění. U pojmu rizika bylo vymezeno několik možných druhů členění rizika a také proces, kterým firma vnitřně riziko řídí. Oblast pojištění byla dále zúžena na okruh podnikatelského pojištění a možností, které podnikatelský subjekt má, pokud se rozhodne snížit působící riziko na minimum právě prostřednictvím pojištění.

Pro návrh nové pojistné ochrany pro vybranou firmu bylo dále stěžejní bližší seznámení se s podnikatelskou činností této firmy. Po osobním setkání s jednatelem firmy a dotazování se na předem připravené otázky důležité k naplnění cíle této práce byla zpracována krátká charakteristika firmy a analýza současného stavu jejího pojistného krytí. Pojištění, kterému se firma chtěla blíže věnovat bylo její stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu ze stavebně montážní činnosti. Po analýze současného stavu byla sestavena optimální varianta pojistného krytí a poptávkový formulář a oba tyto dokumenty byly zaslány na vybrané pojišťovny s žádostí o předložení nabídky stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu.

Dalším krokem byl výběr vhodných pojišťoven k zaslání výše zmíněných poptávek. Proces výběru proběhl na bázi komparace pojišťoven na českém trhu, které poskytují podnikatelské pojištění. Kritériem pro srovnání bylo předepsané pojistné za podnikatelské pojištění v roce 2018. Z této komparace byly vybrány tři přední pojišťovny – pojišťovna Kooperativa, Česká pojišťovna a pojišťovna Allianz. Po obdržení modelací stavebně montážního pojištění byla provedena analýza všech tří nabídek. K bližšímu představení byly uvedeny důležité pojistné částky, pojistné limity a doložky, které jsou k pojištění sjednány.

Pro výběr optimální pojistné ochrany bylo zapotřebí stanovit kritéria, kladená firmou na výběr a jejich váhy na rozhodování. Na základě rozhovoru s jednatelem firmy bylo vybráno šest kritérií uvedených v kapitole 6.1. a ke každému kritériu byla přiřazena váha tohoto kritéria na výsledné rozhodování. Vybraná kritéria a jejich váhy byly zahrnuty do optimalizační tabulky, ve které byly všechny tři pojišťovny porovnány za pomoci těchto kritérií.

Z porovnání vyšla nejlépe nabídka od České pojišťovny, dalším krokem bylo tedy porovnání původní pojistné ochrany a nabídky nové. Česká pojišťovna se svou nabídkou představovala zlepšení ve všech ohledech, s výjimkou spoluúčasti u rizika odcizení, oproti původní ochraně. Rozdíl ve spoluúčasti při odcizení byl ale tak malý, že neovlivnil rozhodnutí firmy při rozhodování zda novou pojistnou ochranu využít. S vyšší pojistnou ochranou souvisí i vyšší pojistné, ovšem výsledné pojistné u České pojišťovny považovala firma za akceptovatelné s ohledem na novou výši pojistné ochrany.

V závěru práce byly zhodnoceny rizika, ale i přínosy navrhovaného řešení přechodu na novou pojistnou ochranu včetně přiblížení procesu změny pojistné smlouvy stavebně montážního pojištění a odpovědnosti za škodu.

Oblast podnikatelského pojištění je pro většinu podnikatelských subjektů komplikované téma. Podniky se zaměřují na vlastní podnikání a na zajištění pojistné ochrany si najímají odborné pracovníky. Tato diplomová práce obsahuje podrobný rozbor této problematiky, analýzu potřeb a cílů vybrané firmy a komparaci nabídek stavebně montážního pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu dle požadavků určených jednatelem firmy. Firma obdržela zpracované informace, optimalizační tabulku a srovnání původní pojistné ochrany s navrhovanou, díky čemuž nemusela vynakládat vlastní čas na tuto tematiku a mohla se plně věnovat své podnikatelské činnosti.

Pokud by to rozsah práce umožňoval, práci by bylo možné rozšířit o vyžádání a následnou analýzu protinabídky od stávající pojišťovny – pojišťovny Direct v návaznosti na nově vybranou pojistnou ochranu. Pojišťovny si totiž váží svých pravidelně platících klientů a jsou ochotny udělit slevu na pojistném pro překonání konkurenční nabídky. A stejně tak by se vybraná firma mohla přiklonit k setrvání u současné pojišťovny z důvodu administrativní úspory a dosavadních dobrých zkušeností s pojišťovnou, přestože nesplňuje kritérium signifikantního podílu pojišťovny na pojistném trhu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

ČEJKOVÁ, Viktória, Dana MARTINOVIČOVÁ a Svatopluk NEČAS. *Poistný trh: teória i prax*. Bratislava: Iura edition, 2011, 222 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-399-0.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, 2015, 305 s. ISBN 978-80-87865-25-5.

HULL, John. *Risk management and financial institutions*. Fourth edition. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2015, 714 s. ISBN 978-1-118-95594-9.

JANATA, Jiří. *Principy pojištění podnikatelů a právnických osob*. Praha: Professional Publishing, 2014, 127 s. ISBN 978-80-7431-140-6.

MAJTÁNOVÁ, Anna. *Poistovnictvo: teória a prax*. Praha: Ekopress, 2006. 288 s. ISBN 90-86929-19-1.

PÁLENÍK, Vladislav a kol.. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. Praha: Linde, 2007, 239 s. ISBN 9788072016440.

REJDA, George E. a Michael J. MCNAMARA. *Principles of risk management and insurance*. Thirteenth edition. Harlow: Pearson, 2017, 720 s. ISBN 978-1-292-15103-8.

REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 760 s. ISBN 978-80-247-3671-6.

ROSS, Stephen A, Randolph WESTERFIELD a Bradford D JORDAN. *Fundamentals of corporate finance*. Eleventh edition. New York: McGraw-Hill Education, 2016, 913 s. ISBN 978-0-07-786170-4.

ZÁRYBNICKÁ, Jana a Karel SCHELLE. *Pojištění odpovědnosti za škodu: (historie a současnost)*. Ostrava: Key Publishing, 2010, 220 s. Právo. ISBN 978-80-7418-061-3.

Internetové zdroje

Allianz: O nás [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-03-17]. Dostupné z: <https://www.allianz.cz>

Česká asociace pojišťoven: Legislativa v ČR [online]. 2014 [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/odborna-verejnost/pojistna-legislativa/legislativa-v-cr>

Česká pojišťovna: O nás [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-03-08]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz>

Kooperativa pojišťovna [online]. Praha, 2017 [cit. 2019-01-05]. Dostupné z: <https://www.koop.cz>

Možnosti využití pojištění ke krytí škod při výstavbě a montáži. Praha, 2011. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze.

O společnosti [online]. Brno, 2015 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: webová stránka vybrané firmy

Regulace a dohled nad pojišťovny a zajišťovny. In: *Www.cnb.cz* [online]. Česká národní banka, 2019 [cit. 2019-02-12]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/vykon_dohledu/postaveni_dohledu/pojistovny_zajistovny/index.html

Stavební a montážní pojištění: Informační dokument o pojistném produktu. In: *Kooperativa pojišťovna* [online]. Praha, 2018 [cit. 2019-01-05]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/dokumenty/pojisteni-prumyslu/informacni-dokument-o-pojistnem-produktu-staveni-a-montazni-pojisteni/IPID%20Stavebni%20a%20montazni%20pojisteni.pdf>

Vyhláška č. 205/1999 Sb. ze dne 15. září 1999 o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-za-ko-nu/SearchResult.aspx?q=205/1999%20&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Vyhláška č. 307/2016 Sb. ze dne 8. září 2016 o žádostech podle zákona o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=307/2016&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Vyhláška č. 306/2016 Sb. ze dne 8. září 2016 o provedení některých ustanovení zákona o pojišťovnictví. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=306/2016&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Vyhláška č. 305/2016 Sb. ze dne 1. září 2016 o předkládání výkazů pojišťovny a zajišťovny České národní bance. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=305/2016&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Vyhláška č. 195/2018 Sb. ze dne 30. srpna 2018 o odborné způsobilosti pro distribuci pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=195/2018&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Vývoj pojistného trhu za rok 2018. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2019 [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <http://cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/STAT-2018Q4-CAP-CZ-2019-01-28-WEB.pdf>

Zákon č. 168/1999 Sb. ze dne 13. července 1999 o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-za-ko-nu/SearchResult.aspx?q=168/1999%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Zákon 277/2009 Sb. ze dne 22. července 2009 o pojišťovnictví. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-za-ko-nu/SearchResult.aspx?q=277/2009%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012 občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-15]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-za-ko-nu/SearchResult.aspx?q=89/2012%20&typeLaw=vsechno&what=Cislo_zakona_smlouvy

Zákon č. 170/2018 ze dne 26. července 2018 o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-za-ko-nu/SearchResult.aspx?q=170/2018%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Ostatní zdroje

Pojistný obzor: Časopis českého pojišťovnictví. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2018, **2018**(4). ISSN 0032-2393.

Allianz pojišťovna: Nabídka stavebně montážního pojištění.

Kooperativa pojišťovna: Nabídka stavebně montážního pojištění.

Česká pojišťovna: Nabídka stavebně montážního pojištění.

Direct pojišťovna: Smlouva o škodovém stavebně montážním pojištění

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- NOZ Nový občanský zákoník
- EU Evropská unie
- ČAP Česká asociace pojišťoven
- SPZ Státní poznávací značka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1-1 Proces risk managementu (vlastní zpracování dle Ducháčkové, 2015 s. 34).....	22
Obrázek č. 2-1 Vztahy mezi subjekty pojistného vztahu (vlastní zpracování dle Čejkové a kol. s. 42).....	27
Obrázek č. 2-2 Vztahy mezi klasifikacemi pojištění (vlastní zpracování dle Čejkové a kol. s. 54).....	33
Obrázek č. 3-1 Znázornění doby trvání stavebně montážního pojištění (vlastní zpracování z Dědkové, 2011).....	37

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1-1 Členění rizik podle velikosti – pětistupňový systém (Čejková a kol., 2011 s. 18).....	17
Tabulka č. 4-1 Škodové stavebně montážní pojištění pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy).....	45
Tabulka č. 4-2 Sublimity k škodovému stavebně montážnímu pojištění pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy).....	45
Tabulka č. 4-3 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Direct (vlastní zpracování z pojistné smlouvy).....	50
Tabulka č. 4-4 Návrh optimálních pojistných částek (vlastní zpracování na základě požadavků klienta)	54
Tabulka č. 5-1 Předepsané pojistné na neživotní pojištění za rok 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP).....	55
Tabulka č. 5-2 Předepsané pojistné na podnikatelské pojištění za rok 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP).....	57
Tabulka č. 5-3 Stavebně montážní pojištění pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z pojistné smlouvy).....	59
Tabulka č. 5-4 Sublimity k stavebně montážnímu pojištění pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z nabídky)	59
Tabulka č. 5-5 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Kooperativa (vlastní zpracování z nabídky pojišťovny).....	63
Tabulka č. 5-6 Stavebně montážní pojištění České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky).....	64
Tabulka č. 5-7 Sublimity k stavebně montážnímu pojištění České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky)	65
Tabulka č. 5-8 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky pojišťovny).....	66
Tabulka č. 5-9 Stavebně montážní pojištění pojišťovny Allianz (vlastní zpracování z pojistné smlouvy)	68
Tabulka č. 5-10 Pojištění odpovědnosti za škodu od pojišťovny Allianz (vlastní zpracování z pojistné smlouvy).....	71
Tabulka č. 6-1 Srovnání pojistných limitů pojistných nabídek (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven).....	73

Tabulka č. 6-2 Srovnání vybraných pojišťoven dle kritéria požadovaných připojištění a doložek (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven)	74
Tabulka č. 6-3 Srovnání spoluúčastí vybraných pojišťoven (vlastní zpracování z nabídek pojišťoven)	75
Tabulka č. 6-4 Srovnání vybraných pojišťoven (vlastní zpracování)	76
Tabulka č. 6-5 Srovnání ceny za pojistnou ochranu pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování z nabídky pojišťoven)	77
Tabulka č. 6-6 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 1. část (vlastní zpracování)	77
Tabulka č. 6-7 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 2. část (vlastní zpracování)	78
Tabulka č. 6-8 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 3. část (vlastní zpracování)	78
Tabulka č. 6-9 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 4. část (vlastní zpracování)	78
Tabulka č. 6-10 Srovnání pojistných limitů pojišťovny Direct a České pojišťovny – 5. část (vlastní zpracování)	79
Tabulka č. 6-11 Srovnání výše spoluúčasti pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování)	79
Tabulka č. 6-12 Srovnání podílu na trhu pojišťovny Direct a České pojišťovny (vlastní zpracování)	80

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 5-1 Srovnání pojišťoven dle předepsaného pojistného za neživotní pojištění v roce 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP).....	56
Graf č. 5-2 Srovnání pojišťoven dle předepsaného pojistného za podnikatelské pojištění v roce 2018 (vlastní zpracování z údajů ČAP).....	57

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P 1 Požadavky na pojistnou ochranu vybrané firmy	94
PŘÍLOHA P 2 Hodnocení důležitosti vybraných rizik	95
PŘÍLOHA P 3 Poptávkový formulář	96

PŘÍLOHA P 1 POŽADAVKY NA POJISTNOU OCHRANU VYBRANÉ FIRMY

Máte v současné době uzavřeny pojistné smlouvy vztahující se k podnikání Vaší firmy?

Ano, máme sjednáno pojištění odpovědnosti způsobenou provozem našich vozidel, odpovědnost pracovního úrazu a nemoci z povolání pojištění pohledávek a stavebně montážní pojištění včetně pojištění odpovědnosti za škodu.

Jste spokojeni s aktuální pojistnou ochranou?

Spokojeni jsme s pojištěním odpovědnosti z provozu vozidel, které máme nedávno aktualizováno a s pojištěním pracovního úrazu a nemoci z povolání. Pojištění pohledávek plánujeme v nejbližší době vypovědět vzhledem k vysoké nákladovosti tohoto pojištění a nechceme ho nahrazovat, jelikož jsme usoudili, že jsme schopni si toto riziko financovat z vlastních rezerv. Stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu je velmi neaktuální a neodpovídá aktuálnímu obratu firmy a našim požadavkům, proto uvítáme porovnání aktuálních nabídek.

Jsou rizika, které nemáte pojištěny a přáli byste si je pojistit?

V současné době nejsou rizika, které nemáme pojištěné a uvažovali bychom o sjednání těchto pojištěních. Aktuální je pro nás pouze stavebně montážní pojištění a pojištění odpovědnosti.

Probíhá Vaše podnikatelská činnost na území jiného státu, než je Česká republika?

Ne.

Řešili jste v souvislosti s Vaším aktuálním pojištěním v posledních pěti letech nějakou pojistnou událost? Pokud ano, jakou a jaká byla výše škody?

Ano, dne 11.8.2017 došlo k poškození střešních světlíků na námi budované stavbě v důsledku vichřice, výše škody byla 1 200 000 Kč.

PŘÍLOHA P 2 HODNOCENÍ DŮLEŽITOSTI VYBRANÝCH RIZIK

	velmi důležité	důležité	nedůležité	nepotřebné	komentář, priority, poznámky
Pojištění majetku:					
Živelní pojištění		X			zahrnout do stavebně montážního pojištění
Pojištění pro případ odcizení, krádeže a loupeže		X			zahrnout do stavebně montážního pojištění
Strojní pojištění		X			zahrnout do stavebně montážního pojištění
Stavebně montážní pojištění	X				potřeba aktualizace, zásadní priorit
Pojištění dopravy			X		
Pojištění zemědělských rizik				X	
Pojištění odpovědnosti za škodu:					
Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	X				aktualizováno, neměnit
Pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	X				aktualizováno, neměnit
Profesní pojištění odpovědnosti				X	
Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele	X				potřeba aktualizace odpovědnosti ze stavebně montážní činnosti
Pojištění finančních ztrát:					
Pojištění přerušení provozu			X		
Pojištění pohledávek a záruk			X		
Pojištění právní ochrany			X		

PŘÍLOHA P 3 POPTÁVKOVÝ FORMULÁŘ

Pojistník:	Název:	
	IČ:	
	Adresa:	
	www:	

Pojistník je:	ANO	hlavním dodavatelem
	-	subdodavatelem
	-	investorem
	-	jiné, uveďte:

Rok	Obrat ze S/M činnosti (předpoklad)	Počet kontraktů
2018	81 000 000	22
2019	85 000 000	25
2020	85 000 000	25

Charakteristika pojišťovaných projektů:	Ocelové konstrukce a opláštění
80% nová stavba	
20% rekonstrukce, která nemá vliv na nosný systém a základy	

Charakter a druh činnosti:
Neobytné budovy - 40%
Průmyslové budovy - 40%
Rekonstrukce - 20%

Hodnoty kontraktů:	
Minimální hodnota jednoho kontraktu	500 000
Maximální hodnota jednoho kontraktu	25 000 000
Většina kontraktů v hodnotě	8 000 000

Maximální limity:		
Doba stavby/montáže	6 měsíců	
Hodnota projektu	25 000 000	
Garanční období	60	
	Za jeden projekt	Za všechny projekty
Odpovědnostní škody	5 000 000	20 000 000
Existující/okolní majetek	3 000 000	3 000 000
Stavební/montážní zařízení	1 000 000	1 000 000
Stavební/montážní stroje	1 000 000	1 000 000

Pojištění odpovědnosti za škody v souvislosti se stavbou/montáží díla	
Maximální limit plnění	20 000 000

Přeji si připojistit tyto doložky:
Rozšířené krytí garančního období
Pojištění škod na stavebním/montážním zařízení
Pojištění škod na stavebních/montážních strojích
Připojištění nákladů na odstranění sutin
Pojištění škod v důsledku krádeže vloupáním nebo loupeží
Připojištění škod na existujícím majetku
Krytí křížové odpovědnosti
Škody způsobené v důsledku vichřice

Ve smlouvě mohou být tyto výluky:
Škody způsobené zemětřesením
Škody způsobené povodní a záplavou

Škodní průběh		Výše škody
11.8.2017	Poškození střešních světlíků vichřicí	1 200 000